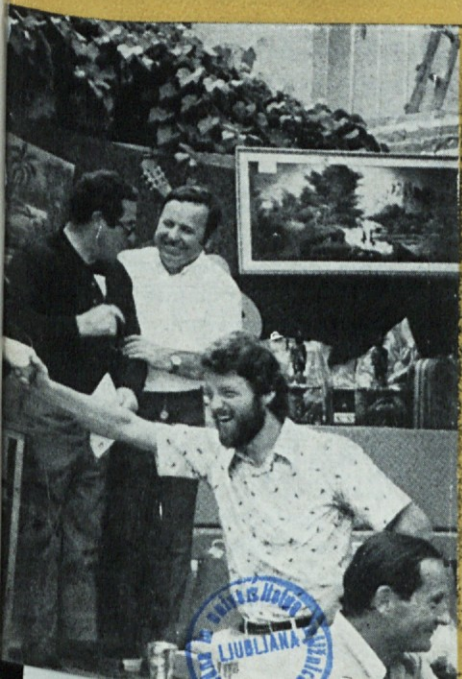

**k
a
t
o
l
i
š
k
i**

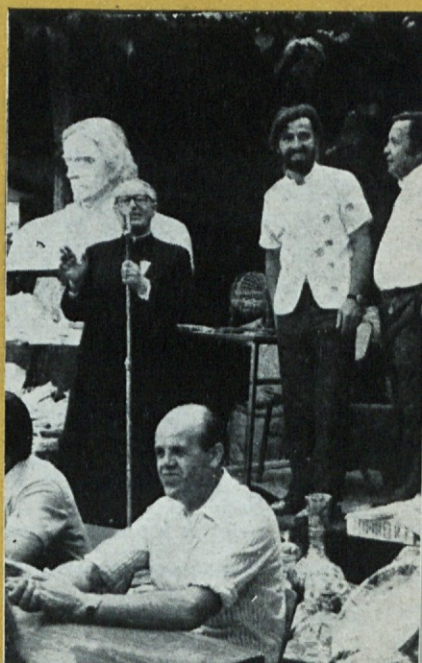

misiones catolicas

**m
i
s
i
j
o
n
i**

2-3
1976

PAULO VI. PARA LA JORNADA MISIONAL 1975

(Continuación.)

4. En esta celebración anual de la Jornada Misionera, con la misma convicción que vosotros, misioneros y misioneras, abrigáis ya en el corazón, queremos confirmaros en la certeza de vuestra vocación; la misión, es decir, el anuncio del Evangelio a todas las gentes, no está superado, ni es en sí mismo facultativo; está cimentado en el designio divino, en la teología de la salvación, en la autoridad perennemente afirmada de la Iglesia y en la reciente y solumne documentación del Concilio Vaticano II.

No, queridos y venerados heraldos del Evangelio en los pueblos no asociados todavía al Cuerpo místico de Cristo que es la Iglesia, la vuestra no es una elección equivocada, vuestro esfuerzo no resulta vano, vuestro sacrificio, cualquiera que sea el resultado, no quedará frustrado.

5. Queremos, por el contrario, deciros, hijos e hijas todos queridísimos en Cristo, que no estáis solos. ¡La Iglesia está con vosotros!

Sí, abrigamos la confianza de que toda la Iglesia católica, al conocer esta nuestra palabra, la honrará con su adhesión. Estamos seguros que nuestra voz resonará, para bien de nuestras amadísimas misiones, en todos los corazones fieles.

Por eso, nos dirigimos ahora a nuestros sacerdotes, especialmente a los que trabajan en la cura de almas, a los párrocos, a los fieles, a los que más reflexionan y mejor comprenden el misterio de la santa Iglesia de Dios, a las almas de oración, a los que sufren, a los inocentes, para invocar su solidaridad con la causa de las misiones; su comprensión, su sentido de responsabilidad, su comunión con vosotros, hermanos y hermanas, que para llevar a los pueblos lejanos el nombre y la salvación de Cristo, os habéis hecho instrumentos, en nombre de toda la comunidad eclesial, de una actividad sorprendente y gratuita, ignorada y heroica, que en vosotros comporta una donación de vosotros mismos sin reserva: la actividad misionera.

(Sigue.)

Spoštovanim naročnikom!

Kot ste morda opazili, ima pričujoča številka namesto 40 strani, 64 in na ovitku je označeno, da je dvojna, za dva meseca, februar in marec; naslednja, aprilaska številka bo imela, čeprav samo enojna, spet 64 strani, tako da Vam bomo v treh mesecih namesto 120 strani (3 x 40) nudili 128 strani in ne boste nič oškodovani.

Tako smo primorani narediti radi več kot dvomesečne odsotnosti našega sodelavca, ki gre v Azijo obiskovat vse tamkajšnje slavenske misijonarje, kot je bilo javljeno že v decemberski številki našega lista. V aprilski številki upa na dolgo in široko opisati svoje potovanje in obiskovanje ter objaviti tudi vsaj nekaj fotografij s teh srečanj.

Hvala lepa za razumevanje!

SAMOSTOJNA CERKEV: KDAJ?

Vedno bolj postaja važno mnenje afriških in azijskih škofov, duhovnikov, teologov in laikov. Evropska modrost – tudi misijonska – lahko postane kdaj pa kdaj „knjižna modrost“, ker ne vidi problemov od blizu. Zato je za posamezna vprašanja, ki v zadnjih desetih letih mučijo teoretike in praktike, dobro prisluhni, kaj mislijo domačini.

Vtis, da se hočejo mlade cerkve čim hitreje osvoboditi vsakega vpliva in celo vsake pomoči tujine, je napačen. Ta mnenja so nastala v krogih evropskih in ameriških strokovnjakov ali „strokovnjakov“.

Tako so bili nekateri mnenja, da je kar prav, če ne bo več misijonskih poklicev, da bodo tako razmere same pospešile osamosvojitve in s tem konec misijonskemu delu. Ne gre za globoka razpravljanja o nagibih in ciljnih misijonskega dela, ne za nauke, ki bi jih mi Evropejci ali Amerikanci dajali misijonskim narodom, gre bolj za to, kaj mislijo afriški in azijski škofje o tem vprašanju.

Že neštetokrat smo v zadnjih letnikih Katoliških misijonov navajali posamezne afriške škofe, ki so zavrnilo vsako misel, da so misijonarji odveč ali da je pomoč njihovim mladim cerkvam nepotrebna. Nasprotno: mnogi prihajajo v Evropo samo s tem namenom, da izprosijo sodelavcev od posameznih redovnih družb ali škofij. Že samo to dejstvo zavrača vsako prenepljeno sodbo o misijonskem delu.

Prav uradno pa so svoje mnenje povedali azijski škofje. Na vseazijski škofovski konferenci v Taipeiju na Formozi aprila 1974 so kot znanje zrelosti in sposobnosti za samostojno življenje postavili tele štiri temelje: 1. Mlada cerkev mora imeti zadostno število vernikov in to ne priseljencev, ampak domačinov. 2. Imeti mora zadostno število duhovnikov in razvito redovno življenje; seveda spet pomeni, da morajo biti duhovniki in redovniki domačini. Ali naj bodo redovne ustanove čisto nove, ali pa vključene v redovne skupnosti, ki so prišle od drugod, je postranskega pomena; važno je, da je tudi redovno življenje prilagojeno narodnemu duhu. 3. Tudi finančno mora mlada cerkev stati na svojih nogah. Zato pa je treba prej vzgojiti vernike, da tudi materialno sodelujejo s svojo mlado cerkvijo in počasi dosežejo popolno finančno neodvisnost od drugod. 4. Mlada cerkev mora dati svoj delež celotni cerkvi in to v vsakem pogledu. Kratko rečeno: tudi sama mora biti že sposobna in voljna misijonariti.

Tako je mnenje škofov domačinov, ki so v misijonskem vprašanju danes najbolj odločujoči. Zato pa je treba zavreči prenepljene sklepe v Evropi in Ameriki in sprejeti njihov sklep in prošnjo: misijonsko delo je danes nujno potrebno, ker je na svetu večina narodov, kjer mlade cerkve še nimajo teh štirih temeljev.

F. S.

EVANGELIZACIJA

IN RAZLIČNE KULTURE

I. MEDNARODNI MISIOLOŠKI KONGRES V RIMU

od 5. do 12. oktobra 1975

(Dopis posebnega poročevalca Katoliških misijonov)

V Rim sem bil tudi sicer namenjen. Nemogoče se mi je zdelo, da bi se po skoraj tridesetih letih odsotnosti iz Evrope ne ustavil v tej trdnjavi zapadnega krščanstva, ki tako presenetljivo druží antično mogočje z razkošjem renesanse in fantastiko baroka. K vsemu me na Rim vežejo mnogi topli, prizadeti spomini iz jesenskih mesecev povojnega leta 1947. Razumljivo, da sem od letošnjega srečanja z Rimom pričakoval več in veliko. A zgodilo se je, da je bilo srečanje mnogo manj burno, manj osebno, kot sem ga sanjal. Seveda: v tridesetih letih se lica v mnogočem spremenijo, značaji združajo, spomini zbledé, ozračje se prevetri – le kraji ostanejo isti, z vsem kulijsem starodavnih palač, zavutih in togih ulic, širokih avenij obsijanih s pinijami: in sedmeri griči rimski, zmeraj enaki, pa tistih sedemsto ali koliko že rimskih cerkva, enako vabljivih v svoj sonorni baročno renesančni mrak; Mark Avrel na Kapitolu enako nezmakljiv kot po vojni; kolosej takisto odškrbljen kot pred leti; republiški in cesarski forum presijana od rimskega sonca; onstran Tibere, na iztočju Spravne ceste pa Petrov trg in Bazilika vseh bazilik!

Tako sem se srečal z Rimom, kot da sem ga bil zapustil včeraj, samo za nekaj ur, in da ni bilo vmes teh mučnih osemindvajset let. Morda prav zato ni bil vtis tega snidenja takšen, kot sem si ga bil umišljaj. Morda pa tudi zato, ker me je tokrat v Rim vodila še druga želja, poleg ljubelega srečanja z dragim mestom: želja, da bi bil v prvih oktobrskih dneh deležen I. Mednarodnega misiološkega kongresa, ki ga je pripravila papeška Urbanova univerza na Janikulu. Pa ne manj žlahtno hotenje, stopíti skozi Porta santa – Sveta vrata, da si prislužim svetoletne blagre. K vsemu pa je svojski mik priljučil še obisk v slovenskem papeškem kolegiju – *Sloveniku*. Tedaj trojno, zadosti močno duhovno vabilo. Kdo bi se ne odzval?

Na kongres na Urbaniano bi bil tudi sicer skočil pogledat, ker me misiologija, posebej po presenetljivem razmahu v zadnjih desetih letih od 2. vaticanuma naprej, privlači. Povabilo urednikov Katoliških misijonov, naj bi revijo uradno zastopal v zboru časnikarjev, je bilo prijateljsko. Prijateljsko sem se mu odzval. Tako sem se tedaj kongresu približal ne le kot eden od stoterih kongresnikov, marveč še posebej kot edini (nehoteni) zastopnik slovenskega tiska v zdomstvu.

S temi vtisi, ki jih tu kaj neubrano nizam, skušam bravcem Kato-
liških misijonov le na splošno predstaviti pomen, veličino in vrednost
kongresa, ki sem ga doživljal. Za znanstveno razpravljanje o kopi
vprašanj, ki jih je bil kongres tako vredno in globoko predstavljal
zborovalcem in jim skušal najti vsaj nekatere odgovore, zvečine ne
dokončne, je poklican strokovnjak misiolog. Jaz to nisem. Njemu pa se
bo za takšno vredno delo ponudila odlična priložnost, ko bo kongresno
tajništvo, kot je obljubljeno, v zajetni knjigi objavilo vse razprave,
referate, zaznanja in spoznanja, ki jih je bil kongres pobudil.

NAMEN MISIOLOŠKEGA KONGRESA

I. mednarodni misiološki kongres je bil sklican za teden od 5. do
12. oktobra 1975 na Urbaniani v Rimu. Univerza ga je tudi pobudila
in pripravila. Prireditelji so ga poimenovali *EVANGELIZACIJA IN
RAZLIČNE KULTURE*. Kot trojno pobudilo pa so v večjezičnem va-
bilu z osnovnim sporedom, ki so ga bili naslovili v svet, zapisali, da bo
„kongres počastil spomin desete obletnice objave dekreta Ad Gentes,“
ki ga je bil 1965 uzakonil 2. vaticanum in ki razpravlja o misijonski
dejavnosti Cerkve; da „se bo spomnil tudi prve obletnice svetovne
sinode škofov, ki je razpravljala o evangelizaciji in različnih kulturah“;
pa da se bo slednjič odvijal v Svetem letu, katerega „eno prvih do-
gajanj želi biti“.

Patronat nad kongresom so ob kardinalu prefektu Kongregacije za
evangelizacijo narodov (prej Propaganda Fide) prevzele tudi papeške
in druge katoliške univerze.

Zamišljen je bil ta moderni misijonski zbor kot shod, ki naj na
znanstveni, teološki, teoretični, zgodovinski, pastoralni in hkrati prak-
tični ravni razpravlja o vprašanjih, katera v stiku z domačimi kultura-
mi posebej zanimajo apostole in sodelavce evangelizacije med nekrščan-
skimi narodi, o vprašanjih, ki jih nujno velja sprejeti kot dejstvo in
stvarnost, ki so v mnogočem nova, moderna, sodobna, saj so jih spočele
nove razmere in nove danosti, ki jih za konec dvajsetega veka žive
narodi misijonskih teritorijev; kongres naj obenem razpravlja o vsem,
kar se misijonarjem in organizatorjem Cerkve na terenu, kjer je še ni,
pa naj jo evangelizatorji zasade, nenehno stavlja na pot. Premnogokrat
na vso to množico problemov, vprašanj, preprek, ugank ni pravnega
odgovora, velikokrat evangelizator teoretik in praktik obnemoreta v
zadregi. Ker je problematika tako neznosno različna od kilometra na
kilometer. Ker v polno, do samega bitnega živca zajame vso izraznost
stika in sožitja evangelizatorja z domačimi kulturami – z njihovo mi-
selno, zgodovinsko, družbeno, človečansko naravnostjo. Pa tisto, kar
je morda vsakemu evangelizatorju najtežje izkazati – posebej, kadar
gre za misijonske apostole, ki prihajajo v nekrščanski svet iz belega
sveta – da namreč misijonar ne stopa med domačine kot politik, kot
družboslovec, kot karitativni organizator, kot zdravnik, marveč edino
in predvsem in čez vse drugo kot glasnik; glasnik veselega oznanila,
se pravi: duhovnega sporočila miru in ljubezni in bratstva vsem naro-
dom in vsem ljudem. Ob vsej tej gmoti zapletenosti si je bil kongres

zastavil nalogo: razpravljati, diskutirati, spoznavati, kako približati evangeljsko veselo oznanilo domačim kulturam – vsaka od njih je v določeni meri nedvomno tudi svojsko človečansko oznanilo – na treh ravneh: bogoslovni, zgodovinski in dušnopastirski.

Priznati velja, da je bila ta struktura kongresne vsebinske ureditve izredno sodobna, nova po nastavi in obliki. Morda je tudi v tem iskati svojsko privlačnost zborovanja, kar je izkazala izredna udeležba zborovalcev. Množične večine le-teh niso predstavljali teoretiki in znanstveniki, bogoslovni profesorji in filozofi – ki so sicer bili kot predavatelji in kontestatorji na kongresu odlično prisotni – marveč pravi misijonarji: redovniki, duhovniki, bratje, redovne sestre, gojenci misijonskih zavodov in bogoslovnih učilišč iz misijonskih dežel. Se pravi: resnični evangelizatorji, ki so najbolj prizadeti pri reševanju težavnih duhovnih, kulturnih in družbenih vprašanj, s katerimi se dan na dan v najrazličnejših odtenkih v svojem evangeljskem poslu srečujejo. In kar je opazovalca posebej dirnilo: vsaj polovica teh sto in sto lic zbranih kongresnikov je pričala, da so v avli na Urbaniani navzoči pristni domačinski apostoli iz misijonskih teritorijev.

ORGANIZACIJA KONGRESA

Z resničnim zadoščenjem in s ponosom Slovenca zapišem, da je bila organizacija in izpeljava kongresa v glavnem delo in plod prizadevnosti slovenskega rojaka, tajnika papeške Urbanove univerze in rektorja Slovenika *msg. dr. MAKSIMILIJANA JEZERNIKA*. Srečanje z njim v svetoletnem Rimu štejem med najlepša in najgloblja doživetja svojega prvega evropskega obiska. Samo tisti, ki so od blizu sledili dolgotrajnim pripravam te svetovne skupščine, bodo radi pritrčili, koliko skritih ur prizadevnosti, misli, napisanih in izgovorjenih besed, sestankov, sej, obiskov, prošenj, pa vsega, kar še doleti kongresnega tajnika – tudi to je *msg. Jezernik* bil – je bilo potrebno, da je kongres zaživel. Levji delež vseh priprav in izpeljave vsega je doletel tega slovenskega monsinjorja. Na oči sem se bil preveril o brezhibnosti poslovanja, ureditve, priprav, organizacije, vsega, kar takšen svetovni shod od prirediteljev terja.

Časnikarjev je bilo kar precej. Razpoznavali smo se po posebnih značkah, ki so nam dovoljevale prosto kretanje po vseh kongresnih prostorih. Prireditelji so nas vsak dan bogato zalagali s poročili o vseh kongresnih prireditvah, o predavateljih in predavanjih, o izsledkih prejšnjega dne. Na voljo so nam bili že tiskani referati glavnih govorcev, pa spet izvlečki iz drugih, še neobjavljenih. Vse v različnih svetovnih jezikih.

Na voljo vsem udeležencem je bil tudi ličen večjezičen spored z naslovi vseh predavanj in referatov, z imeni vseh glavnih predavateljev, s skupinskim imenikom tudi vseh referentov. Če so bile spremembe, so jih sproti sporočali. Vsem nadrobnostim in vprašanjem je bila ves čas kongresa na uslugo posebna informacijska avla, kjer so bili pri orga-

Tajnik
I. mednarodnega
misijološkega
kongresa
v Rimu,
msgr. dr. Maksimilijan
Jezernik.

nizaciji in potrebnem informiranju pridno udeleženi tudi nekateri mladi slovenski duhovniki gojenci v Sloveniku.

Med odmori sem v avli, v prijetno urejenem baru, v jedilnici v hladnih kletnih prostorih večkrat prisluhnil govoric belih, črnih in drugopoltih kongresnikov: zvečine so govorili angleško, francosko, tudi italijansko (znamenje, da so mnogi študirali ali še študirajo na Urbaniani). Med seboj so domači misijonarji govorili v materinščini. Tudi Slovenci, ki nas ni bilo ravno malo, smo slovenščino pridružili svetovnim jezikom. Prišlo mi je ob tem našem kramljanju med odmori večkrat na misel vprašanje: bogve, če v rekreativnih avlah pri Združenih narodih v New Yorku tudi ujameš takšnole slovensko kramljanje, kot ga sredi črnih, indijskih, rumenih, pa belih ameriških in evropskih lic na Urbaniani ne manjka...

Posebno pozornost so med kongresniki pobudile številne afriške redovnice, v svetlomodrih habitih, z izredno intelektualnim nadihom v licu. Če bi štel po obrazih, bi mirno zatrdil, da je bilo med okrog 700 kongresniki čez dve tretjini mladih ljudi. Kar je vsega veselja vredno dejstvo in veliko upanje za naprej. V tem je, med drugim, tudi velik uspeh organizatorjev, ki so uspeli prav mlade evangelizatorje navdušiti za tako sodobno ubrano in izpeljano svetovno misijonarsko skuščino.

Ker so bila zborovanja dopoldne in popoldne skozi ves teden, so prireditlji poskrbeli tudi za obed. Za prav nizko ceno si imel na voljo opulentno kosilo.

Dopoldanska zborovanja, kjer smo poslušali glavne predavatelje in so jih nazvali plenarne seje, so bila vsa v glavni univerzitetni avli, posebej za to priložnost urejeni. Avla je amfiteatralne oblike: ob prednji spodnji steni arene je bilo predsedstvo kongresa s tajniki in zapisnikarji; kot na stopnicah v starih antičnih gledališčih pa smo posedli proti vrhnjim visokim oknom zborovalci. Vsak je imel na voljo slušalo, da je predavatelja lahko spremljal ob hkratnem prevajanju v italijanščini, nemščini, francoščini in angleščini. (Kot udeleženec iz špansko govorečega sveta, ki ni ravno majhen, sem pogrešal španski prevod; ne samo jaz; tudi mnogi kolegi iz Amerike, Španije in čezmorskih misijonskih dežel.) Dopoldne so bili na sporedu redno trije glavni referati. Združeni z diskusijo in vprašanji predavatelju. Že pri teh diskusijah, še bolj pa pri popoldanskih referatih, se je že prvi dan rednega kongresnega dela izkazala dvojna prisotnost na zboru, ki je bila, po mojem, stvari v prid: po eni strani bogoslovni, filozofski, sociološki in misiološki predavatelji (četudi so bili med njimi tudi nekateri pravi misijonarji s terena), na drugi strani pa misijonarji praktiki, evangelizatorji s terena. Tako se je seveda neenkrat namerilo, da diskusije naj dopoldne, naj popoldne niso nakazale rešitve zastavljenemu problemu. Kar pe je pestrost le povečalo. Dokaz, kako nujno potreben je kongres bil: dvomim, da se je kdaj v moderni zgodovini misijonstva zbralo iz tako različnih misijonskih in misijonarskih področij toliko in tako različnih misijonskih zavzetežev, misijonarjev, sodelavcev, misijologov, ki bi imeli opraviti s takšno goro na vid nerešljivih, pa ne manj akutnih vprašanj, ki zadevajo evangelizacijo v stiku z domačimi kulturami. Kongres je resnično razgibal, približal, zbližal; nakazal je mnoge nove poti, pa tudi nova vprašanja; zastavljal nove zagonetke, pa opozarjal na nove možnosti.

Pri popoldanskih shodih, ki so bili po manjših univerzitetnih učilnicah – udeleženci so se pač odločali za temo in razdelek, ki jih je bolj privlačil – so bile diskusije še bolj vnete. Razumljivo: referatov je bilo sicer več, a bili so krajši; vsak referent je imel odmerjenih le deset minut, medtem ko je jutranji govorec predaval včasih tudi po dobro uro.

Kar pe je presenečalo, je bila prisrčnost, prijateljsko razumevanje, prizadevnost približati se trditvam, tudi če se z njimi nisi strinjal, še posebej pa visoka akademska raven pri diskusijah in kontestacijah. Tisti aksiom „... po tem vas bodo spoznali, da ste moji učenci...“ je bil na misijološkem kongresu v Rimu živa resničnost. O tem sem se bil neenkrat prepričal tudi med odmori, ko sem iz radovednosti, pa da navežem stike ogovoril mladega afriškega duhovnika, ali se približal redovniški skupini in se zapletel z njimi v prijateljski pogovor. Zedinili smo se za francoščino in se menili o vsem in o mnogočem kot stari, dobri prijatelji. Zame je bilo sredi rimskega vrvenja (sveto leto ima med drugimi neugodnostmi tudi prizvok bazarja...) takšno kramljanje resnično doživetje. Tu šele živo čutiš, kaj je tista nevidna vez, ki veže v krščanstvu ljudi od srca do srca; tisto srečno občutje, ki čuti v zamoru brata, v indijski redovnici sestro, v vietnamskem bogoslovcu srčne-

„Urbaniana“ na Janikulu v Rimu.

ga prijatelja. Takšni in podobni svetovni shodi in prijateljska srečanja so preodlične priložnosti, da se sredi svetovnih prekucij, spopadov, vojská in sovraštva ljudje zblížujemo in si preprosto drug drugemu razkrivamo, kaj smo in kako smo. Menim, da je teh spoznanj in doživetij zmožno v človeku edinole krščanstvo. Ker čutim, kako edinole krščanstvo sebe docela pozablja in išče le srečo drugega, s tem pa sebe nehote docela osrečuješ.

VSEBINA KONGRESA

Vsebinsko je kongres obravnaval v *bogoslovnem* razdelku kot osnovne razprave tele teme: Vera in kultura. – Krščanstvo in druga verstva. – Evangelizacija in različne kulture. – Evangelizacija in odrešenje.

V *zgodovinskem* razdelku: Stik evangelija z antičnimi kulturami. – Evangelizacija v srednjem veku. – Moderno misijonarstvo in domače kulture. – Evangelizacija in kulture v sodobni Cerkvi.

V *pastoralnem* razdelku pa tale vprašanja: Pastoralka evangelizacije. — Misijonarsko dušebrižništvo: v Afriki – v Aziji – v Ameriki.

S celournimi predavanji je nastopilo 19 predavateljev, med njimi svetovnopoznani strokovnjaki, kot so p. B. Rigaux, kardinal F. König, p. Rajmund A. Sigmond, dr. Charles Moeller, I. Congar, A. Seumois, teolog K. Rahner, J. Metzler, Ph. Delaye, V. Mulago, J. Anawati, argentinski škof E. Pironio in drugi. S popoldanskimi referati pa je nastopilo čez 100 referentov. Težko, da zbereš na kakšnem kongresu takšno množstvo predavateljev. Govorili so ponajveč francosko, nemško, angleško, italijansko.

Če upoštevamo, da se je kongres začel v nedeljo 5. oktobra popoldne, pa da je bilo četrtkovo popoldne prosto, velja, da je kongres zbroval dejansko ves teden dopoldne in popoldne. Razumljivo, da posebno popoldne niso bili vsi vsega deležni. A prav v tem je bila tudi ena kongresnih posebnosti, da se je vsak udeleženec popoldne odločal za razdelek, ki mu je bil bolj po srcu. Dopoldanska predavanja so vprašanja evangelizacije in kultur obravnavala bolj na splošno, popoldanski referati so jim dajali posebno barvo, ko so jih osvetljevali s treh različnih strani.

Ne zdi se mi neprimerno zapisati vsaj naslove devetnajstih dopoldanskih predavanj. Po njih naj si bravec ustvari vtis o globoki vsebinski vrednosti kongresa. Dopoldanski predavatelji so govorili o temah:

Kultura in kulturni pluralizem – Kultura in evangelizacija v sv. pismu – Krščanska in nekrščanske vere – Evangelizacija in moderna miselnost – Evangelizacija in sekularizacija – Krščanstvo kot vera in kot kultura – Pomen in meje pokristjanjenja kultur – Kulturni in teološki pluralizem – Odrešenjske vrednote v nekrščanskih verah – Propaganda Fide in domače kulture – Evangelizacija in ateizem – Prisluh krščanskemu oznanilu – Evangelizacija in afrikanizacija – Krščanstvo in islam – Nekrščansko menišstvo in krščansko „duhovno življenje“ – Misijonarstvo na križevem potu – Češčenje sv. Petra, misijonarstvo in evangelizacija v visokem srednjem veku – Katehistov posel v afriških misijonih – Evangelizacija in svobodnost.

UDELEŽENCI

Povabljeni so bili misiologi in misijonarji, teologi in zgodovinarji, pastoralisti in ekumenisti. Kongres je zbral čez 700 udeležencev. Odlična je bila udeležba ženskega sveta, ki so ga predstavljale predvsem redovnice, veliko tudi iz misijskih dežel. Med udeleženci so bili trenutni študentje na Urbaniani, pa tudi nekdanji gojenci, danes morda profesorji, ali odločujoči dejavniki na misijonskem teritoriju. Nemalo je bilo škofov, ki so njega dni na Propagandi študirali. Velika univerzitetna avla je bila pri inauguraciji, pri dopoldanskih predavanjih in ob sklepu polna. Pogled na vso množico kongresnikov pa več kot pester.

Seveda so se kongresniki med desetisoči svetoletnih romarjev in radovednih turistov v Rimu samem nekako izgubili. Vendar so pri posebnem sprejemu pri Pavlu VI. v soboto, 11. oktobra opoldne le pobudili pozornost. Lepa je bila udeležba kongresnikov tudi pri slovesni kanonizaciji bl. O. Plunketa, nadškofa iz Armagha, bivšega gojenca Urbaniane. Kanonizacija s papeževim pontifikalom je bila pravzaprav zunanji sklepni akt kongresa v nedeljo, 12. oktobra dopoldne v Petrovi baziliki.

SLOVENSKA PRISOTNOST NA KONGRESU

Zapisali smo že, da je bil duša pobude in organizacije kongresa rektor Slovenika msgr. dr. Maksimilijan Jezernik. Njemu ob strani so vneto pomagali nekateri gojenci iz Slovenika, ki so tiste dni že bili v Rimu. Iz Slovenije je že na predvečer kongresa prišlo nekaj duhovnikov, med njimi tudi glavni urednik Družine dr. Drago Klemenčič, bivši profesor Urbaniane in strokovnjak za muzeologijo prof. Rafko Vodeb, pa še nekateri mlajši slovenski teologi. Posebej naprošen je kot referent prišel na kongres provincial slovenskih lazaristov in profesor misiologije na teološki fakulteti v Ljubljani dr. Franc Rode CM. Pri organizaciji in v vodstvu kongresa je sodeloval tudi msgr. dr. Janez Vodopivec, profesor na Urbaniani in referent na kongresu. Referenta sta bila tudi msgr. Jezernik in prof. dr. Peter Remec, edini laik predavatelj, profesor mednarodnega prava na fordhamski univerzi (ZDA) in član zastopstva apostolskega sedeža pri Združenih narodih. Kongresa se je udeležil tudi bivši malgaški misijonar, bodoči lazarist Silvo Česnik, ki se je takrat mudil v Rimu. Vseh Slovencev nas je bilo okrog dvajset, zbrani z vseh vetrov in z vseh kontinentov: trije iz Južne Amerike, dva iz ZDA, eden iz Avstralije, eden iz Afrike, drugi iz Evrope, iz Slovenije, iz Rima: pisana družba različnih misli, različnih uvidov, različnih spoznanj, a vsi družni v hotenju zblizati se z aktualnimi vprašanji, ki se v teh časih postavljajo na pot misijonarju, misijonstvu in Cerkvi. In poskušati, tudi po lastnih skromnih močeh, pomagati k reševanju teh vprašanj.

SLOVENSKI PREDAVATELJI

Da smo bili Slovenci, ki nam je zadnjih petdeset let misijonska zavzetost nekako zavestno v krvi, pri kongresu tudi aktivno udeleženi, pričajo tudi nastopi štirih slovenskih referentov v različnih razdelkih

popoldanskih shodov. Predstavili so se: *msgr. dr. M. Jezernik* v zgodovinskem razdelku (Sodobni misijon in domače kulture) z izredno dognanim referatom o temi *Urbaniana, evangelizacija in različne kulture*; v istem razdelku je vzbudil veliko pozornost *prof. dr. F. Rode CM* z referatom *Evangelij in kultura pri Južnih Slovanih*; v teološkem razdelku se je izkazal *msgr. prof. dr. J. Vodopivec* z referatom „*Extra Ecclesiam nulla salus*“ v luči koncilске ekleziologije; v pastoralnem razdelku pa laik *prof. dr. P. Remec* z referatom *Evangelizacija, različne kulture in mednarodno pravo*.

Naši predavatelji so se predstavili: Jezernik in Vodopivec v italijanščini, Rode v francoščini, Remec pa v angleščini. Velja dodati, da je bil med kontestatorji dopoldanskih govorcev tudi *msgr. Vodopivec*, ki je obenem predsedoval tudi nekaterim popoldanskim zborovanjem.

ZA SPOMIN

Kongres je bil ne samo veliko misiološko, ampak tudi pomembno kulturno dejanje. Menim pa, da ne bo nikogar, ki je bil na kongresu, pa bi se ne spominjal s toplo zavzetostjo velikega doživetja misijonske prizadevnosti, ki jo je velika skupščina nedvomno razgibala v vseh – v predavateljih, v poslušalcih, v diskutantih. Vidni uspehi tega teden dni dolgega sestanka se bodo prav gotovo skoraj pokazali pri študiju, pri pisanju, pa tudi v konkretnem evangelizacijskem stiku z domačimi kulturami. Izmenjava uvidov in mnenj, nova vprašanja, ki so jih razpravljanja spočela, čez vse pa skupna voljna hotenost, prinesli vse vredno in kremenito k prodoru evangelija tja, kjer ga še niso čuli, in zasajati Cerkev tam, kjer je še ni, vse to je kongres dosegel. V tem, da je zbral k razglabljanju istih vprašanj takšno množstvo misijonskih delavcev z vseh kontinentov, je dokaz, da sta *Ad Gentes* in lanska škofovska sinoda zadeli v živo. Kdor je pazno sledil poteku kongresa in se je ob sklepu za trenutek še enkrat bežno zazrl v prepester spored, si je moral priznati, da je I. Mednarodni misiološki kongres močan sunek v silnejši nalet v zdravo bodočnost. Skupščini bodo gotovo sledile druge, še bolj dognane, morda še številneje obiskane, ki bodo v perečo misijonsko problematiko posvetile z novo lučjo. A prvi korak je storjen. Velik korak. Misijonski svet in vsi za misijonstvo zavzeti kristjani so po kongresu bogatejši. Tiste, ki nam je bilo dano, da smo bili na kongresu prisotni, je zborovanje tega prelepega zgodnjeoktobrskega tedna v svetoletnem Rimu poživilo, opogumilo, prevzelo.

Pinije na Janiculu poltiho šeleste v nočnem vetrcu, ki jih poljublja na poti v vatikanske vrtove. In pod rimsko, s prosojnimi zvezdami zasuto nebo se zdaj pa zdaj izviije slavčev spev. V mesečnih sencah diha *Urbaniana* vrh janiculskega griča, po višini se lahko meri samo s Petrovo kupolo na desni strani. Kot čuvar, ki vrh stražnega stolpa varno bdi na nočni straži misijonstva, ki v prvi liniji na svoj prapor urbi et orbi pripenja veselo oznanilo: Na zemlji mir ljudem!

nikolaj jeločnik

ZAVESA DEŽJA

In spet je tu. Poletje. V toplem déžju
in v zboru žab in v vonju morskih mrež.
Morda se letos bolje da živeti,
Morda se letos bolje da trpeti.

Cementni lišp na licu hiš razpada:
prezgodaj spet je šla od nas pomlad.
A riž že tke iz blata zelenino;
luči spod streh mu vbadajo zlatnino.

Se tudi vam trdí resnica v sanje?
Poletja dih je poln spominov Nanj!
Kako nam razodel je s polj nebesa.
Kako v vsak dan visi dežjá zavesa.

KRIK NA SREDI ZIME

Včasih se mi zdi, da v tem je čudež:
da se zvezde v našem svetu ne upro,
ne udarijo po nas in ne umro
z bežečimi oblaki.

Prst je polna vlag brez barv življenja.
V skalah vzdih, na morju vzdih, v zidovih vzdih.
Črn kristal cveti iz mrtvih gmot krvi,
a v hladu stenj ugasne.

Kdo ime bo vpisal mrtvih živih?
Kdo bo vrézati si upal v pergament
drobne križce, trgati načeti verz?
In sneg še tiše pade.

P. S.
To je elegija spravljenim; in zánje šel le Jezus je umret.

O. VLADIMIR KOS S.J.

ENAJSTMILIJONSKO MESTO IN KRISTUS

VLADIMIR KOS, S.J., Japonska

Že do julija 1973 nas je v Tokio več kot enajst in pol milijona ljudi. Vsi imamo nesmrtno dušo, dasi dvomim, ali so to učili v kateri izmed 2179 javnih tokijskih šol, več kot polovica od teh osnovnih. Če bodo kdaj sestavili moderne tokijske litanije, morajo vključiti tudi ta osnovni problem bodočnosti, da se nas Jezus usmili. Še zmeraj ne more nihče odgovoriti na Jezusovo vprašanje o tem, s čim človek nadomesti vrednost svoje duše.

Po statistiki, ki so jo sestavljali dve leti, so od 1. januarja do 31. decembra 1972 odkrili v Tokiu 17% vseh zločinov istega leta na teh sicer vsakdanjih otokih, a posrečilo se jim je ujeti le 52 % zločincev. To so statistične številke, a koliko resničnega gorja vsebujejo! Tisti, ki so jih zločini zadeli, niso najbrž imeli ob sebi Jezusa, da bi jih tolažil kot zna le On – v več kot stomilijon-skem narodu nas je vseh kristjanov komaj 1%... kvečjemu 3%, če je res, kar pravijo nekateri japonski duhovniki: da je še en ali dva milijona Japoncev, ki se čutijo kristjane po srcu, a nočejo javno pripadati nobeni krščanski Cerkvi. V Tokio nas je tako malo, da smo v okraju Adáči, kjer bivam – s površino 53.25 km² in 601.044 prebivalci pred poldrugim letom – dobili prvo drobno cerkvico šele pred dvema letoma.

Tisti, ki se upajo moliti za velika misijonska mesta, zajamejo veliko število ljudi naenkrat; samaritansko se sklonijo k vidnim in nevidnim ranam in jih blažijo z oljem zaupanja v božje usmiljenje, katero zaupanje izpričujejo prav z molitvijo. Sam Božji Sin je objubil – Njegove besede lahko razumemo tudi v tem smislu –, da bodo usmiljeni usmiljenje dosegli. Naj omenim le nekaj vidnejših ran na telesu našega velemesta: družine brez krušnega očeta, ki jih je toliko, da je za njih pomoč Mestna Uprava določila več kot 280 milijonov jenov v proračunu; duševni in telesni invalidi, ki jim Mesto skuša pomagati z več kot 370 milijoni jenov; zapuščeni starci in starke; s splavom umorjeni otroci (neka bolničarka mi je zaupala, da je videla na smetišču precej velike ročice in nožice razsekanega otroka); tajne kriminalne organizacije, katerih vodje pa so več ali manj javno znani; po mestu blodeči mladostniki, ki postanejo plen ekstremističnih političnih strank ali pa gangsterskih organizacij; tihotapci mamil; od tajne prostitucije živeče ženske in moški, ki često pripadajo zgoraj omenjenim kriminalnim organizacijam; premožni zakonolomci.

Notranja cona Tokia šteje 23 okrajev na površini 577.09 km², po številu prebivalstva okrog devet milijonov, več kot 15 tisoč ljudi na en kv. km. Živčno napetost medsebojnega občevanja stopnjujejo svinčeni plini in več kot dva in pol milijona tokijskih avtomobilov in motornih vozil; fotokemijski dim tokijskih tovarn, ki ga veter ne more dovolj hitro raznesti; industrijski odpadki, ki sistematično uničujejo zelenino. Pravijo, da bo šele čez tri leta razmeroma dovolj kanalov za več kot 13 tisoč ton dnevnih tokijskih odpadkov, ne vštevši pri tem motornih vozil, ki jih skušajo razvažati... Zdi se, da narava sama kaže, kaj se zgodi, ko človek pozabi, da jo je bil Stvarnik smotrno zgradil. Dejansko se Japonci zmeraj bolj zavedajo, da si človek ne more narave podvreči samovoljno; ali se bodo kdaj vprašali,

zakaj je tako malo stvari podvrženih slučaju? Proračun za obdobje 1973-75 predvideva skoraj dva in pol bilijona jenov za izboljšanje Tokia; niti en jen ni določen za kakšno krščansko kapelico, kjer bi misijonar povedal resnico o Stvarniku in Njegovem stvarstvu. Zato ni pretirano reči, da misijonar zavisi od molitev in žrtev krščanskega zaledja.

Proti koncu svojega prvega pisma pravi sv. Janez: „Cel svet je pod vplivom direktiv Zlobnega Duha. Mi pa vemo, da je Božji Sin prišel na svet in nam dal razumeti resničnega Boga. Naše življenje zdaj utripa v tem resničnem Bogu – v Njegovem Sinu Jezusu Kristusu. Tak je resničen Bog in tako življenje je večno.“ (1 Jn 5, 19-20.) In čeprav utripa srce Tokia čez dan z nebotičniki in tovarnami, železnicami in nadvoznimi cestami, zvečer pa se smehlja s čudovito svetlimi očmi v neizmernost neba in morja – Tokijski Stolp je 3 m višji kot pariški Eiffelov in od vznožja do vrha obdan z lučkami –, tudi to srce je pod nevidnimi udarci Zlobnega Duha, dokler ga ne reši Jezusova moč. In Jezusova moč prebiva v Njegovem Srcu, ki je tako ljubeznivo, da ima tudi najbolj nelogična molitev izgled uslišanja v tej ali oni smeri, če le zdrži. „Ti si žena z velikodušno vero!“ je Jezus občudovalno dejal Kanaanki, ki ga je prosila v svoj prid in celo proti logiki božjega misijonarjenja (Mt 15, 22-28). In če milosti, ki jih izprosite z molitvijo in žrtvami, vržejo prebivalci Tokia v kanale v peščene jarke, v Tokijski Zaliv? Milosti se bodo vrnile k vam in vas obogatile, ker je tudi to obljubil Božji Misijonar (prim. Mt 10, 13; 25, 34-36; Lk 6, 38).

VETER S POGOVORI

Belim vodnim lilijam
pod črnimi oblaki –
napev večera pljuskajo
valovi v Ára reki?

Ker vetra ni čez dolg nasip nocoj.

Belim vodnim lilijam
pod težkimi oblaki –
obzorja zadnjo luč drže
za vsako nit v obleki?

Ker vetra ni na dolg nasip nocoj.

Belim vodnim lilijam!
Pod nizkimi oblaki,
pred čisto tihim Jezusom,
v še nižjem tabernaklju.

Ker vetra ni s pogovori nocoj.

VLADIMIR KOS S.J.

SVET, V KATEREM ŽIVIM^v

STANKO PAVLIN SDB, Hongkong

Za Katoliški glas v Gorici je ob lanski misijonski nedelji napisal Stanko Pavlin, slovenski salezijanski misijonar v Hongkongu, tole pregledno poročilo, ki ga v ponatisu objavljamo vsem našim bravcem.

Na kratko naj opišem svet, v katerem živim, mesto, kateremu sem žrtvoval najlepša leta svojega misijonskega življenja. Hongkong je živo in slikovito mesto na Daljnem vzhodu, razpotje prometa in turizma azijskih dežel. Je zadnji odsev nekdanje imperialistične Velike Britanije na pragu največje proletarske diktature na svetu – rdeče Kitajske.

Pred 140 leti je bil Hongkong pusta in nedosegljiva kamnita zemlja, prebičan od tajfunov in od zgodovine pozabljen. V tistih časih je štel približno 1500 prebivalcev, povečini ribičev in morskih roparjev. Kapitan angleške mornarice Elliot ga je 26. januarja 1841 v imenu kraljice Viktorije zasedel in to kot ceno, ki jo je morala Kitajska plačati zaradi opijske vojne.

HONGKONG DANES

Danes pa je Hongkong lep in udobja poln tropski otok, trgovski, industrijski in turistični center. Leži med polotokom Kawloon in skupaj z njim obsega ozemlje, ki je last Velike Britanije. Severno od Kawloona leži še drugi del celine, ki se imenuje Novo ozemlje. Ta predel je Kitajska dala v najem Veliki Britaniji leta 1889 za dobo 99 let.

Kolonija Hongkong meri 1012 kv. km; s tega prostora ima absolutno nadzorstvo nad morjem in je ena največjih in najpomembnejših naravnih luk na svetu. Na tem najetem ozemlju, kateremu se že izteka čas najema – in je tako edini primer na svetu, ki že ve datum svoje smrti, ki bo leta 1997, – živi 4.200.000 prebivalcev, povečini Kitajcev.

Hongkong nima nobenih materialnih virov za življenje razen granita, peska, ribolova in... človeške iznajdljivosti.

Angleška uprava je pustila gospodarstvu popolnoma proste roke, kar je Kitajce spodbudilo, da so iz nič ustvarili ekonomski čudež. Angleški blagi zakoni kontrole nad zaposlenostjo, plačami in dobičkom nudijo zeleno luč tujemu investicijskemu kapitalu. Kitajci pa, polni delavnega poleta, želje po denarju, prežeti medsebojnega tekmovanja v svoji skromnosti in potrpežljivosti spreminjajo kamen v zlato. To oporišče vzhodnega kapitalizma lahko uspeva na kitajskem ozemlju samo zaradi pekinške preračunane politike.

KATOLIŠKA CERKEV V HONGKONGU

V tej presenetljivi prestolnici je navzoča katoliška Cerkev s 337 duhovniki, med katerimi je 183 Kitajcev s 94 brati raznih družb ali redov,

med katerimi je 44 Kitajcev; s 793 sestrami, med katerimi je 463 Kitajk, ki so na razpolago 265.000 katoličanom in tri milijone nekatoličanom.

Katoliška Cerkev ima sedaj v Hongkongu 60 župnij in 40 misijonskih postojank, 22 vrtcev in štiri sirotišnice, 33 mladinskih centrov 14 penzionov, 8 centrov za rehabilitacijo, 20 centrov konferenc sv. Vincencija, 26 združenj Caritas, 8 centrov za delitev hrane in 211 šol z 262.790 dijaki.

MOJE MISIJSKO DELO V HONGKONGU

Najbolj pereče vprašanje v Hongkongu je izobrazba mladine, saj 55 odstotkov prebivalstva je izpod 25 let. Prav šole so torej vzgojni centri za bodoče kristjane.

Ena teh številnih šol je moje misijonsko polje, na katerem delam že več let. Imenuje se Sek Yam Salesian Primary School, torej je ena takih salezijanskih osnovnih šol. Na tej šoli sem kot misijonar sam, prvo in zadnje kolo tega velikega kompleksa, ki ima 2154 gojencev in 54 profesorjev. Od teh gojencev je 180 katoličanov in 50 katehumenov, med učnim osebjem je pa 24 katoličanov.

Gojenci so razdeljeni v dopoldanski in popoldanski oddelek. Pred poukom se zberemo na dvorišču pred šolo ali pa v šolski dvorani in zapojemo vsi skupaj Marijino ali kakšno drugo nabožno pesem, zmolimo očenaš in potem se začne pouk. Predno se gojenci vrnejo domov, zmolijo po posameznih razredih Sveti angel varuh moj in zapustijo šolo.

Med šolskim letom imamo razne krožke, npr. za šport in glasbo. Za katoličane imamo še posebne meetinge ali klube (Savio club, Don Bosco club) in družbo Brezmadežne. Za katehumene je dodan pouk v krščanskem nauku, navadno ob sobotah popoldne ali ob nedeljah po maši.

Ker je šola državna, nam ni dano, da bi imeli določen prostor za kapelo, zato rabimo šolske prostore za nedeljsko službo božjo. V tem improviziranem prostoru mašujem vsako nedeljo ob 9. uri v kitajščini, ob 11. uri grem v mesto, kjer mašujem v japonsščini za Japonce, ki so večinoma trgovci. Ti živijo začasno v Hongkongu ali so se stalno naselili v našem mestu.

Dragi prijatelji, to je torej svet, v katerem živim, tak je moj svet.

Poleg Formoze je Hong Kong gotovo najlepša možnost za današnje misijonsko delo v kitajskem narodu, za katerega spreobrnjenje h Kristusu je Cerkev že stoletja toliko žrtvovala. Zato je izredno vesela misijonskega dela med Kitajci kjerkoli po svetu, še posebej pa tam, kjer so množično naseljeni. Molimo za to misijonsko delo, da bi bilo kar najbolj temeljito in da bi pognalo globoke korenine in doseglo rast Cerkve v velikem kitajskem narodu.

Z BENGALSKIH POLJAN

JESENI 1975

o. STANKO PODERŽAJ DJ, Kalyanpur, Indija

INDIJA POZNA SVETO PISMO

V državi Kerala (Indijo tvori 21 zveznih držav), kjer je ponekod tretjina prebivalcev katoliška, vladajo nekateri kristjani skupaj z marksisti in drugimi levičarji. V petek, 6. novembra 1974, je ljudstvo v prestolnici Trivandrum uprizorilo svojevrsten protest. Povod?

Vlada je zmanjšala tedenski obrok riža. Po vzoru svetopisemskega sodnika Gedeona (Sodn 7, 1-8), ki je izraelsko napadalno vojsko zmanjšal na izbranih 300 mož, je predsednik keralskega parlamenta K. M. George skrbno cdbral 300 mož in žena. Vsak teh 300 ugovarjalcev je na glavi balansiral velik prazen lonec. Zjutraj na tešče so šli na pot. Sprevod je najprej obhobil glavne mestne ceste, ustavil se je pred živežnim kontrolnim uradom. Tu je na dani znak vseh 300 loncev hkrati zletelo na tla in se hrupno raztreščilo.

Poročevalec dodaja, da se uradniki živežnega urada niso ravno preveč varne čutili, a se jim ni nič žalega pripetilo. „Gedeoncva vojska“ tristotih je z biblijskim poudarkom dala duška nezadovoljstvu ob loncih, kričečih po rižu. . .

INDIJA ŠE MOLI. . .

20. marca 1975 je kalkutski Statesman poročal, da so na sodnji v Allahabadu med pričevanjem ministrske predsednice blizu poslopja zasačili s samokresom choroženega moškega.

Časopis omenja, da so člani obeh zbornic izrekli obžalovanje in „prcsili Bcga“ za njeno varnost.

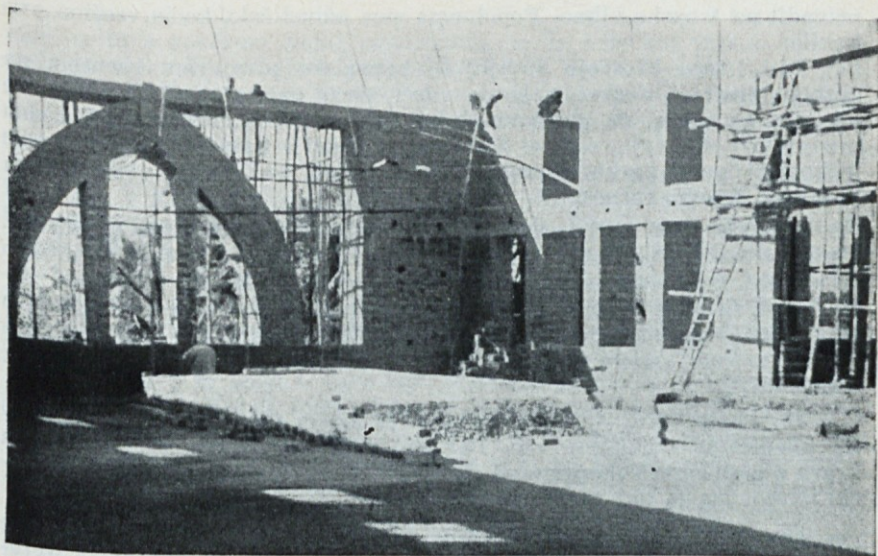
Dokler bodo naši poslanci molili, se za Indijo ni bati!

INDIJEK — STIGMATIST?

Zmešane zapadne glave prihajajo v Indijo k rišijem iskat duhovnosti. Katoliška Indija ve, kje je vir svetosti.

15. januarja 1975 je bila na koromandelski (indijski vzhod) obali v kraju Ayutapalli trideseta obletnica smrti brata Jožefa Tambi, krščanskega sanjasija. Na tisoče ljudi — tudi iz daljnih krajev — se vsako leto na ta dan zbere ob njegovem grobu. Brat je bil mistik, spokornik, velik v ljubezni in goreč v molitvi. Mnogo poganov raznih kast (cčitajo nam, da spreobračamo samo ljudi, ki ne pripadajo nobeni kasti, ki od spreobrnjenja pričakujejo kakšno časno korist, kar pa ni res: sam sem že krstil lepo število ljudi raznih slojev, tudi bramancev) se je spreobrnilo v sedmih letih, ko je brat deloval v Ayutapalli, škofija Vijayawanda.

Pravijo, da je vsak petek po eno uro na telesu trpel Kristusove rane. Te je sicer skušal prikrivati, a so jih mnogi duhovniki videli.

Nova Pederžajeva cerkev kar raste...

Imel naj bi bil tudi dar bilokacije (kjkercoli in kamorkoli je poželel, tja je bil trenutno in telesno prestavljen). Brez zdravil je mnoge ozdravil.

Oficijelno njegov škof ne daje nobene izjave. Češčenje do svetniškega brata pa raste, tudi med hindujci in muslimani.

VSEGA PREVEČ! Moj najljubši bengalski pisatelj v knjigi „Kori diye kinbo“ (S školjko bom kupil) (svoj čas so majhne školjke rabili namesto kovancev) vzklika:

V Kalkuti je vsega preveč!

Tukaj je nagrmdena dobrota, nagrmdeno zlo —

Polno je svetoži in — greha!

Bogastva in — reve... — vsega preveč!

Nemec je rekel, da govoric po dunajsko (nemško), Anglež da po kalkutsko (angleško), Srb da po bosansko (hrvaško), Štajerc da po ljubljansko, Bengalc pa pravijo da po — pristno bengalsko! ... Vsem vse! Kot misijonar sem menda zavozil na pravi tir: *v Bengaliji — Bengalec!*

DROBCI KALYNPURŠKIH ZAPISKOV

1. julija 1975. — Mnogo spominkov sem si lansko leto nabral na potovanju. A ne pridem do tega, da ob njih znova doživljam prelepe dneve, ko sem kot ptič frčal pod nebem in spet kot zemljan pri tolikih mi-zah užival dobrote, ki jih v Indiji ni. Mnogo nepotrebnega balasta za pasom sem si pri tem nabral. Kar z veseljem sem ga do zdaj že deset kil odložil. Malo se mi kolca po Ameriki, Severni in Južni. Ljudje so bili strašansko dobri, duhovniki sijajni. Dcsti me je veljalo, da sem se spet

privadil na tropsko klimo. Popolnoma sem oživel šele, ko je vročina pri-tisnila.

Rad imam to svojo Indijo, te bengalske planjave, s soncem na obzorju zjutraj in zvečer, ko se rdeči skozi palme... Gora ti odreže obzorje, ga zapre, na planjavi gledaš nekam v neskončnost... Ko sem misijonaril ob morju, sem se dostikrat zagledal v tiste daljave, obmorske in kopne, ponoči pa kot prerok David v zvezde nad seboj... Kako blizu je takrat človeku večnost!

6. julija 1975. — Danes je Kolenpur službeno obiskal oče provincial. Tisti, ki ima brata škofa, sestro boso karmeličanko in je tudi Ljubljano že obiskal. Postregel sem mu z domačim mesom. (Koštrun je jarcu zlo-mil nogo, ta je moral pod nož.) Jedla sva tudi domač krompir, zelenjavo in riž, vse doma pridelano. A včasih domače več stane kot kupljeno. Sam pač ne morem kmetovati (jaz „ribe“ lovim), bi moral potem kdo drug misijonariti.

16. julija 1975. — Prejšnjo nedeljo nisem mogel na tretjo mašo v 27 kilometrov oddaljeno vas. Par dni prej me je ob cesti privezana krava z motornim kolesom vred podrla... Kolo je v „bolnišnici“ (kalkut-ski izraz), jaz pa tudi eno nego pestujem.

20. julija 1975. — Danes sem pridigal o preroku Jeremiju. Kdo bi neki današnje berilo boljše razumel in obrazložil kot misijonar, Jere-mijev pobratim? Ne kralji, ne duhovniki in tudi ljudje ga niso hoteli poslušati. Je govoril v prazno? Dokler je bil še živ, je cstalo samo pri svarilnih besedah in žrtvah. Zgrudil se je menda pod morilskim kame-njem egipčanskih Judov (kolikokrat so mi že grozili, da „me bodo“). Preroške besede, podprte z živim zgledom, so nazadnje obrcdile božjo žetev.

Kdaj, le kdaj bo misijonsko zaledje prav presojalo misijonarjevo delo? Glas vpijočega v puščavi je poslan od Boga, da ruje in podira, da uničuje in ruši, da ZIDA in SADI (Jer 1, 10). O, Bengalci! „Tepel si jih, a jih ni bolelo; spokončaval si jih, a se branijo sprejeti nauk. Čelo si delajo trše od skale, nočejo se spreobrniti“ (5, 3). „Žalost me obdaja, moje srce je bolno“ (8, 18). „Kdo spremeni... moje okc v studenec solza, da bi jokal dan in noč?“ (8, 23) Podpore zasluži, ne kamenja spotike in kritike, ali — pozabe!

Ni vsak misijonar Jeremija. Jih je pa med njimi dosti, ki pred-vidvajo dan, ko bodo „prišli in vriskali na Sionski (tj. v naročju Cerkve) višini“ in „žareli od radosti zaradi rešenja Gospodovega...“ (31, 12).

23. julija 1975. — Mrzlica se mi hoče prištuliti. Prej opuščeno ma-šo v vasi Bonmogra sem opravil preteklo nedeljo. Po dveh mašah s pridigo dcma sem z minimotornim kolesom odhitel do obcestnega tržišča. V eni roki palico, v drugi dežnik. Opotekal sem se in lovil ravnotežje po blatu. Pot je tudi pod blatno plastjo zgrbančena, opolzka. 50 spe-vedi (kar „hvala Bogu“ bi bil skoraj d'hnil, bilo jih je manj kot druge-krati; slabo vreme), maša, pridiga (utrujen sem kot kakšen škof pridig-al kar sede), trije krsti, previdenje bolnika v vasi. Pogoltaj nekaj riža, pa hajdi spet v blato in na motorno kolo. Poženem. Primaruha! Paglavci

so se z njim poigrali in iz gum sapo izpustili. K sreči ne vse. S katehistom, sedečim in s kovčkom zadaj privezanim, se je kolo kot pijano vilo po cesti do več milj oddaljene popravljavnice in do nove sape... In glej jo srečo! Na pol pcta se je sredi ceste zvijala gotovo čez meter dolga, debela kača. Švrk! ji je šlo kolo nekje za glavo. Svojevrstno srečanje s kačjim božanstvom.

15. avgusta 1975. — Osem mladih sobratov v zavodu sv. Frančiška Ksaverija v Kalkuti polaga zadnje redovne obljube. Nekaj dni prej sem tam na pol omotičen končal letne duhovne vaje. Doma je končno zmagala mrzlica. Vabilu na slavje se ne morem odzvati. Zdravim se sam. Imam izkušnjo 42tih let samooskrbe. Z „atomiziranimi“ zdravili (iz mesta Mysore v južni Indiji) sem vročino izgnal. Zadnji dan zdravljenja sem na verandi pobil tenko strupeno kačo (ki pa se zna napihnuti), okrog 75 cm dolge. Shrambe zunaj župnišča so jih polne. Prevladuje čamor koša (ki zna biti tudi 3 m dolga), tako lepo črnorumenno barvana kot stare avstrijske zastave. Kobre imajo gnezda na vrtu pod zemljo. So božanska bitja, torej kdo bi se jih bal? Če te piči, greš gorak v nebesa!

15. septembra 1975. — Danes sem nekemu takole pisal: Ne poročam dosti o zapletenosti misijonskih podvigov. Teh se ne da opisovati. Kvečjemu kakšen drobec, kot če se filmski trak ustavi in zamrzne v nemično podobo. Ne manjka mi doživljajev, ozircma nerednosti, plavamo in dihamo, pa brcamo, kakor se pač da in more. Eden mojih katehistov je menda član ene najbolj borbenih rdečih strank, okrog mene pa hodi kot da je sam angelček božji. Ne, Kristus je svet premagal (Jan 16, 33). Naj se vsi še tako ženejo za minljivimi bogovi in bogci, so pač to bogovi, kot jih opisuje prerok Daniel v 14. poglavju, in jih bo zadela ista usoda. Mi smo pa v božjih rckah. Gotovo imate dosti molitvenih namenov, prosim pa, da se spomnite tudi misijonov, saj če Cerkev ne bo misijonska, tudi Kristusova ne bo.

ZAPISNIK SESTAVLJEN ZA TEŽKE DNI

VLADIMIR KOS

Se veste? Kako so v štajerskih gričih klopotci vrteli se s sončnimi žarki! Da grozdje je vriskalo, od ljubezni pijano, sluteč dopolnitev v trgatvi! V tem mestecu Kófu brajdniki tiho strmijo. In grozdje visi. In zori. In včasih ljudje ga s ceste ponujajo, skoraj v zadregi... Denar ne rodi.

Iz mesteca greva. K reke Fuéki nasipom. Nad astrami. Jaz in poletje. Po brajdah ozrem se. Pesem jim najdem. Poletje me spremlja na goslih čebele. Oblaki stoje; poslušajo; pesem ponavljajo vetru; h goram jo nesó. Kako je naš Bog iz grozdnega vina pripravil Krvi si za Rešnje Telo.

Kófu je središče pokrajine Jamanaši na robu planot, ki obdajajo Fudži. Zaradi prikladnega podnebja od nekdanj tukaj grozdje dobro uspeva. Japonska beseda za vino „budošu“ pomeni vino iz grozdja. Reka Fuefki, po naše (reka) Pesmi na piščali, teče do in mimo mesteca in dolgi nasipi jo držijo v šahu za dneve težkih neurij. Krščanstvo je v tej pokrajini skoraj neznano ali pa prezirano. Pevec daruje Očetu dvojno hvalnico, tako da bo tudi ta dežela našla mesto med božjimi stvarmi; tako kot si je to želel sv. Jakob (1, 17-18).

ŽALOSTNE IN VESELE IZ TOGA

p. HUGO DELČNJAK OFM

V tem zadnjem času je bilo pri nas življenje precej razgibano ter prepleteno z veselimi in tudi na žalost z otožnimi dogodki. Naj začnem s senčne strani, da bo konec sončen.

V naselju Takpamba biva pleme Konkomba in spada v našo župnijo. Zadnje plohe naše deževne dobe koncem oktobra ali pa v začetku novembra spremlja močno grmenje ter udarci strel. Domačini verjamejo, da čarovnik more narediti strela in jo poslati na kogarkoli in kamorkoli. V tem naselju je bila mlada mati, stara komaj sedemnajst let. Ni hotela ženiti poligama, ki so ji ga izbrali starši, ko je bila še otrok. Poznala je fanta, s katerim je imela tudi otroka. Sredi neurja strela udari v kolibo, kjer je bila ona z dojenčkom. Otroka je vrglo na dvorišče, mati pa je obležala na pol mrtva v kolibi. Če bi jo takoj odpeljali v bolnico, bi morda rešili njeno življenje, vendar je družina to odklonila, češ da je treba najprej vprašati čarovnika, kaj je vzrok strele, od koga je poslana in zakaj. Povpraševanje ter obredi za take prilike so trajali tri dni, takrat je pa tudi uboga mati že izdihnila. Strela pa je poslal zavrneni zaročenec. Vsak dan ta ali oni umrje. Vendar, ko človek vidi, da ljudje umirajo izpred oči zaradi zaslepljenosti duha, te srce še bolj zaboli. In navadno je nemogoče poseči v take primere in narediti kaj pozitivnega.

V istem naselju je pred tednom dni izgubila življenje starejša mati, ki je šla h potoku po vodo. Divje govedo jo je napadlo ter na licu mesta ubilo. Šef naselja me je prosil, naj grem na kraj nesreče in ustrelim nevarno žival. Res sem šel prejšnji četrtek. S spremljevalcem sva hodila dobrih sedem ur po več kot dva metra visoki travi brez uspeha. Treba bo najprej požgati travo, kajti sicer se izpostavlja lovec preveliki nevarnosti. Saj ne moreš opaziti živali, predno ne trčiš z nosom ob njo. V takem primeru bo pa žival gotovo hitrejša kot pa človek, pa čeprav z orožjem v roki. Nekateri pa razlagajo smrt starke po svoje, češ da so se nje nenakloajeni predniki spremenili v govedo in jo ubili.

Da ostanem še vedno v tem področju naše župnije, vamo povem, da so se pa pred časom ti ljudje pošteno najedli mesa. Naš katehist Benjamin je zalotil veliko kačo boo (imela je čez šest metrov dolžine), ki je gotala njegovo kožo. Ker se tam redko moške sprehajajo brez loka in puščice, je ta navada prišla prav tudi našemu katehistu. Napel je lok, potegnil zastrupljeno puščico ter jo poslal kači za vrat. Stekel je v naselje klicat moške. Ko so se vrnil, je kača že podlegla strupu puščice. Dali so mi kožo, ki je trenutno pri krznarju. Mesa pa je bilo približno sedemdeset kilogramov.

V soboto sem bil v naselju Ossacre, kamor grem vsak teden. Okoli poldne pride skupina mož. Takoj sem vedel, da ni navaden obisk iz prijaznosti, ampak da gre za resno stvar. Ko je bil končan pozdrav in so bila vprašanja po novicah, zdravju, delu in družini izčrpana, je spregovoril vodja skupine ter mi povedal, da je žena Yaya iz naselja na porodu, a da se stvar ne odvija normalno, zato me prosijo, če jo zapeljem v Kante. Seveda sem se takoj vsedel v avto ter jo šel iskat. Na dvorišču je bilo polno ljudi. Položili smo jo v avto, vzel še njeno spremeljevalko ter jo odkuril proti bolnici. Videl sem, da je žena na porodu v kritičnem stanju. Kaj se je v resnici zgodilo? Po povratku v naselje še isti dan sem „zaslišal“ sosede in nekatere izmed sorodnikov žene. Povedali so mi, da je ta žena imela že tri dni porodne bolečine. Ko so videli, da porod ne bo lahek, so začeli tekati od čarovnika do čarovnika, da bi jim razodel vzrok in predpisal potrebne obrede. Potem ko so ubili že tri daritvene koze in nekaj pegatk in spoznali, da je življenje matere v smrtni nevarnosti, saj je najbrž nosila v sebi dan mrtvega otroka, so se dali pregovoriti.

Vseh nadlog pa vam res ne smem nanizati v enem samem pismu, dodam samo še, da p. Evgen prenaša že mesec dni hude bolečine v desni nogi. Pravega vzroka vsa dosedanja raziskovanja niso dognala, Revma, slaba cirkulacija krvi. Trenutno se nahaja v Lomeju, da mu usposobijo obolelo nogo.

Načrt o gradnji otroške bolnice se je premaknil z mrtve točke. Ministrstvo za zdravstvo je odobrilo gradnjo in celo prevzelo življenjske stroške sester. Samo katerih? Najprej smo računali na Slovenke nato na španke, le-te so zadnji čas odpovedale. Menjala se je njihova predstojnica in sedaj zopet „ženimo“ slovenske sestre neke druge kongregacije. Če še te odpovedo, bodo njihovo mesto prevzele velikodušne bolničarke prostovoljke, ki bodo žrtvovale dve ali tri leta njihovega dela in znanja med najmlajšimi in najbolj zastopljenimi.

Načrti za novo gradnjo cerkve v Kanteju so tudi že v teku. Načrt za njo dela p. Peter Segondi iz Abidjana v Slonokoščeni obali. Sicer ni poklicni arhitekt, a ima velik smisel za to zvrst umetnosti ter tudi dolgoletna izkustva gradenj cerkva v Afriki. Računam na pričetek gradnje v prihodnjem maju, še prej pa na vašo dobrohotno pomoč.

V afriških misijonih, ki so danes najbolj cvetoči, a večinoma še ne dovolj razviti za samostojni nadaljnji razvoj Cerkve, tudi nastopa bolj in bolj nevarnost, da posamezne države zapro vrata novim misijonarjem in celo že tam delujoče odslovijo. Zato je toliko bolj važno, da se povsod tam, kjer je delovanje misijonarjev še možno, misijonska akcija čim bolj pospeši, posebno v smeri vzgoje domačega klera in drugih apostolov, kar je izrecna želja Cerkve. Vsi katoličani naj bi pri tem prizadevno sodelovali.

v ČIKRI

Poroča o. Hugo Delčnjak OFM
Togo, Afrika

„Reveže boste imeli vedno med vami,“ je zavrnil Jezus hinavščino Jude, ki se je pohujševal nad potratnim maziljenjem, katerega je Magdalena izvršila kot izraz predanosti Odrešeniku, „mene pa ne več dolgo“. Mnogokrat je Kristus enačil reveže samemu sebi in za dobrotelnost, izkazano kateremu izmed najmanjših, se obvezuje, da jo bo sam povrnil.

Ni se težko prepričati, da tudi v najbolj razvitih deželah žive reveži, tudi najvišji standard ni izkoreninil bede posameznikov. Obstoje pa področja, ki so v stanju kolektivne bede, kjer je nivo celotne družbe tako nizek, da ga lahko enačimo z onim posameznih revežev bogatih dežel. Vendar tudi v taki družbi so ljudje, ki niso vključeni v normalno življenje. To so vsi tisti, ki so na nek način izključeni iz klana, naselja ali celo plemena. Klasičen primer take izključitve je Čikri, ki je star približno dvanajst let.

Poznam ga že vsa leta, odkar sem v Kanteju. Njegovi starši ne bivajo daleč od misijonske postaje. Že kot petleten fantič je zahajal pogosto na naše dvorišče. Nikoli ga nisem videl, da bi bil v družbi svojih vrstnikov, vedno je bil sam. Znal se je prijazno nasmejati, a njegovi beli zobki so se hitro skrili, njegov obraz pa je dobil izraz strahu in negotovosti. Ko so njegovi vrstniki šli v šolo, je on ostal doma. Hotel sem ga vtakniti v našo misijonsko osnovno šolo, a brez uspeha. Ni hotel hoditi, bal se je otrok ter njihovega odpora do njega. Začel sem poizvedovati, kaj je

vzrok njegovi osamljenosti, posebno še potem, ko smo ga večkrat našli, da je spal pod avtom v naši garaži. To bi ga skoraj stalo življenje, ko se je p. Ludvik hotel odpeljati navsezgodaj zjutraj in ga ni opazil pod avtom. V zadnjem trenutku ga je katehist Modest opozoril na nevarnost.

Pred dvema tednoma se je Čikri ponovno pojavil na našem dvorišču zgodaj zjutraj, kljub temu, da je močno deževalo. Noč je prespal na šolskem hodniku brez vsega, še obleke ni imel. Naš p. France mu je dal nekaj perila, poskrbel, da se je umil, in mu dal denar za zajtrk. Vrnil se je proti večeru. Da ne bi prebil ponovno noč na šolskem hodniku, sem mu odkazal prostor v našem misijonskem internatu za oddaljene šolarje. Naslednji dan sem mu dal majhno delo na dvorišču, pometanje listja, ki je začelo odpadati, večkrat pa mi je doslej že tudi pomagal na vrtu; doslej se je izkazal zelo delavnega. Med fanti našega internata pa je zavladalo veliko nezadovoljstvo zaradi prisotnosti Čikrija. Imajo strašen odpor do njega. Soba, kjer se je nastanil, se je prvo noč izpraznila. Nihče ni hotel spati v isti sobi z njim. Kaj je vzrok?

Čikri je božjasten (epileptik). To je vzrok, da je izključen iz lastne družine, klana, vsa okolica ga preganja in se ga izogiba. Za pleme Lamba bolezni ne povzročajo nevidni mikrobi, paraziti ali pa okvare posameznih telesnih struktur, ampak jih povzročajo duhovna bitja, umrli predniki, maščevalni duhovi ter duše ljudožercev. Tudi božjast spada v te kategorije. Poleg tega pa so Lamba prepričani, da je ta bolezen zelo, zelo nalezljiva. Oseba podvržena epilepsiji, ne more ne jesti ne piti ne spati z drugimi. Še več! Ko sem pred dnevi naročil fantom v internatu, naj počistijo travo na njihovem dvorišču, so mesta, o katerih so vedeli ali pa samo domnevali, da je Čikri tam ponoči opravljal malo potrebo, pustili neočiščena. Zakaj? Ker se po njihovem vsak, ki gre tam mimo, okuži. Da takšen prostor razkužijo, je treba zažgati slamo ali kaj podobnega, kajti le ogenj prežene nevarnost okuženja.

Sedaj razumem, zakaj se Čikrija vse izogiba. Lahko verjamete, da njegovo življenje ne bo rožnato. Njegov izraz preplašene ptice ima svoj izvor v bedastem prepričanju o nalezljivosti epilepsije. Vsak se ga bo branil, kot se ga brani njegova lastna družina v bojzani, da se njegova bolezen ne bi prenesla na brate in sestre. Težko bo najti človeka, ki ga bo sprejel, ki se ne bo dal vplivati javnemu mnenju in bo plaval proti silnemu toku tradicije.

Zaenkrat je Čikri pri nas. Ko tole končujem, ga vidim, kako prevaža na našem dvorišču samokolnico trave. Vedno se bi našlo kakšno delo zanj na postaji; a v tem ni rešitev. Treba mu je zagotoviti celo življenje in ne samo par mesecev ali celo let. Treba je najti družino, kjer se bo počutil doma, kjer bo zaživel kot enakovreden član klana, okolja.

Kako kruto zna biti včasih javno mnenje do posameznika...

UMOR OTROK V AFRIKI

o. EMIL ČUK, Tanzanija, Afrika

„V desetletju 1956-1975 je bilo najdenih 118 otrok, ki so jih starši zavrgli. Med njimi jih je bilo le šestnajst pri življenju. Šestdeset mater je bilo postavljenih pred sodišče, od teh jih je bilo 24 zaprtih, 25 pa oproščenih, ostalim še teče proces.“

To poročilo, ki ga je dal tanzanijski parlament preteklega 16. junija, je izhod mojega razmišljanja.

To številko 118 otrok je treba večkrat pomnožiti. Pred parlament so prišli le redki primeri, ki so bili prijavljeni. Koliko primerov uide človeški sodbi. Že nekaj mesecev sem skoraj ni dneva, ko ne bi radio javil, da so našli otroka, ki je bil zavržen, ali ob mestnem kanalu, pokopan pod smetmi, vržen v morje, v vodnjak. Žrtve egoizma, razuzdanosti in prostitucije.

Nagibe za umor otrok bi lahko strnili v tri vrste: 1. revščina: „Nimam denarja, da bi otroka vzdrževala.“; 2. sramota, biti nezakonska mati; 3. želja po uživanju brez truda in odgovornosti.

V Tanzaniji, kjer smatrajo vsakega otroka za dar božji, bi težko navedel katerega koli teh treh razlogov. Ti pojavi so preprosto „živalski“, kot jih je ožigosalo časopisje. V resnici so težji zločini, saj se te stvari ne pojavljajo niti med živalmi, razen v prav redkih primerih.

V poštev ne pride revščina. Saj so ti primeri umorov nedolžnih otrok predvsem v mestih, kjer so žene boljše situirane. Tudi nezakonsko materinstvo ne pride v poštev, ker v Tanzaniji kakor v vsej Afriki dekle nisanja o drugem, kot o otroku. Ni zadovoljna, ne smatra se za ženo, dokler ni mati. Niti ni treba, da bi bila v strahu za preživljanje otroka, ker se oblast zavzema tudi za nezakonske otroke. „Vsak otrok je bogastvo naroda in vsi dohodki so zato, da se vzdržujejo otroci naroda.“

Kakor za vse drugo, tako se za splav in umor otrok iščejo razlogi vseh vrst. Pozabljamo pa na Jezusovo besedo o „ozki poti“, na odpoved, žrtev. V imenu svobode, tiste „široke poti“, o kateri govori tolikokrat evangelij, so odprta vrata tem in še hujšim zločinom. Tu je en razlog, katerega omenja sv. Pavel, „življenje po mesu“.

Veliko programov in načrtov je danih, da bi ozdravili to zlo, a se mi zdi, da je vse v prazno. Nasprotno, čim več se o tem govori, tem slabši je položaj.

V Gani so dekleta po ugotovljenem spočetju obvezna, da se poročé v roku šestih mesecev, da se ognejo prostituciji, sramoti nezakonskih mater ali da bi zavrgle otroka. Katera tega ne bi izpolnila, je kaznovana

Črne mamice s svojimi zakladi. (Poslal o. Emil Čuk, Tanzanija.)

z globo in strogimi kaznimi. Dekleta to naredbo sprejemajo z obema rokama, ne da bi naprej vedele, kakšne bodo posledice v prezgodnjem zakonu.

Treba se je zavedati, da je v Gani veliko več žensk kot moških. Zato se je bati, da bo ta zakon imel ravno nasprotni učinek, kot je zaželeno: razvezo zakona, prostitucijo, ločitev, zavrženje otrok, poligamijo. Mislim, da se prostitutke raje dajo zapreti in raje plačajo globo, kot bi se vezale na moža in s tem zapustile življenje uživanja. Poleg tega je še vedno običaj, da je treba nevesto kupiti. S tem bo samo cvetela prostitucija, industrija kontrakonceptivnih sredstev in bolnice bodo veliko otrok spravile v nebesa.

V Somaliji skušajo isti problem rešiti drugače kot v Gani. Nikomur ne bo dovoljeno poročiti drugo ženo, razen če je musliman (a kje je potem svoboda in enakopravnost vseh!), če nima zadosti sredstev, da bi živel vse žene in njihove otroke. Pomanjkanje sredstev je zadosten razlog za ločitev. Tako prostitucija in ubijanje otrok raste.

V Kinshasi, kjer se rodi več moških kot žensk, je poligamija luksuz

najbolj bogatih, ki morejo kupiti več žena. Zato sta prostitucija in umor otrok bolj redka. Vendar tudi tu vlada to zlo.

V Tanzaniji iščejo zdravilo v: 1. seksualni vzgoji otrok že v šolski dobi, dasi ne vedo, kemu bi jo zaupali, da bi bila uspešna; 2. v vzgoji odgovornosti deklet, ki jih vzgajajo v posebnih tečajih, kjer jim skušajo vlitii spoštovanje do same sebe in prikazati sramoto zavrženja otrok; 3. z dopustom 42 dni pred porodom, pa naj bodo poročene ali ne, v sedmem mesecu nosečnosti ali celo prej, če je po mnenju zdravnika potrebno za zdravje matere; in še 42 dni po porodu; 4. z obveznostjo mož, da poskrbe za prehrano, obleko, vzgojo, šolo nezakonskih otrok vse do 18 leta; 5. huda kampanja proti ozkim hlačam ali kratkim krilom fantov in deklet, ker to „sramoti naš narod, je proti našim tradicijam in je mentaliteta, ki so jo prinesli kolonialisti“; 6. s trudom, da bi obstajala enakost obeh spolov v družini; 7. v zagotovitvi s strani države in Cerkve, da na svoje stroške poskrbi za vsakega otroka, ki je „bogastvo in dar nebes“; 8. z neomejeno propagando pilul in vseh protispočetnih sredstev; 9. s kaznimi (izgon iz šole nezakonskih mater, odpust od dela, globa, zapor) proti vagabundiranju, posebej ponočevanju mladih ljudi; 10. z odpiranjem zavetišč in drugih socialnih ustanov za zavržene otroke, ali fizično ali moralno ogrožene.

Če upoštevamo vse te naredbe in še druge, ki jih nisem navedel, se zdi, da so poligamiji, prostituciji in zavrženju otrok vsa vrata zaprta. Toda so odprta nova pota, novi skriti načini, kako uživati brez posledic.

Vzemimo samo zakon 84 dni počitnic za delavke ob porodu. Zdi se kot „non plus ultra“ človeške modrosti in največji uspeh emancipacije žena. Ta ugodnost je dana le vsaka tri leta. Če žena med tem zanosi, kaj ne bo vse storila, da obdrži delo? In če so take ugodnosti nudene delavkam v mestu, zakaj žene na deželi morajo garati do poroda in takoj potem spet in jim nudijo le malo pomoči. Isto, če mož mora plačati njo in otroka. Ali ne bo žena, ki je imela nezakonskega otroka, skušala čimprej zanj poskrbeti in si privoščiti z drugim moškim isto ugodnost? Torej dvoje: 84 dni prostega časa in še zagotovljeno pomoč.

Tudi propaganda za enakost ne bo uspela, dokler velja prezidentova izjava, da „ima vsak mož pravico poročiti več žena in vsaka žena se lahko prodaja kot blago“.

Vsi ti poizkusi ne bodo uspeli, dokler ne bo spoštovanja vsakega človeka, svojega in tujega življenja. Dokler ne bo spoštovanja do zapovedi: ne ubijaj! — tudi vsi ostali človeški zakoni, pa naj bodo še tako strogi in modri, ne bodo zavarovali dostojanstva, csebnosti in življenja človeka.

Ne vem, koliko vas zanima to moje razmišljanje. Pripravil, napisal sem ga in ga pčšiljam. V zameno prosim za molitev.

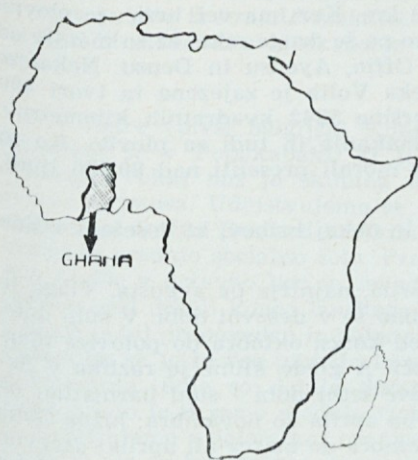
KAKO JE V GANI

Popisuje s. SILVA ŽUŽEK SCMM

Dragi misijonski prijatelji!

Čas je, da se spet oglasim. Dolgo sem molčala in spodobi se, da vam kaj povem o moji novi domovini. Kmalu po mojem prihodu sem leta 1973 sem poslala nekaj člankov za objavo, upajoč, da bom s pisanjem mogla nadaljevati, pa ni bilo mogoče. Zato želim vsaj zdaj zamujeno nadomestiti in napisati vrsto člankov o tej moji deželi.

Članke bom vsebinsko takole razdelila: Nekaj splošnega o zemljepisju, razdelitev prebivalstva, nekaj o zgodovini, nekaj o gospodarskih pogojih, o političnem razvoju in položaju in o zgodovini misijona tod.

Ta dva črteža je zarisala misijonarka. Zgornji kaže, kje v Afriki se nahaja dežela Gana, desni pa pred vsem zemljepisno razdelitev dežele v razne pokrajine.

ATLANTSKI OCEAN

NEKAJ ZEMLJEPISNIH PODATKOV

Gana ima površine 236.776 kvadratnih kilometrov. Na jugu ima Atlantski ocean, ki se tu imenuje Gvinejski zaliv. Na vzhodu meji na republiko Togo; na zahodu na republiko Slonokoščena obala; na severu pa na republiko Zgornji Volta.

Najširša stran od Slonokoščene obale do Togo meri 705 km, najdaljša je pa od morja do Zgornjega Volte: okoli 1000 km. Dežela leži v sredini držav Gvinejskega zaliva in je zato tropska dežela, kar vpliva na ves njen razvoj.

Severni predel je največ pokrit s travo. Prebivalci se povečini pečajo s poljedelstvom. Prideljujejo koruzo, proso, ameriške lešnike in razne vrste gomoljev, ki se porabljajo kot pri nas krompir. Poljedelstvo in živinoreja sta zelo prizadeta zaradi skromnih padavin, kar velja posebno še za severni del dežele. Proti jugu pašniki preidejo v gozdove. Severna in gornja pokrajina ležita še v predelu savane, zahodna in osrednja pokrajina pa sta v gozdnatem predelu. Dve tretjini Ašanti pokrajine in dve tretjini vzhodne pokrajine sta tudi v gozdnatem predelu. Na tem ozemlju je večina naravnega bogastva dežele, tu se prideluje kakao, so rudniki (zlato, diamanti, aluminij itd.), tu je tudi lesna industrija. Poleg koruze, prosa in raznih gomoljev pridelujejo kmetje tudi riž, pa razne vrste banan in zelenjave.

Reke: Reka Volta in njeni pritoki namakajo skoraj 67 odstotkov celotne površine. Reka je dolga 1600 km. Ker ima več brzic, je plovna samo za male parnike in čolne. Imamo pa še druge reke, ki so manjše od Volta. To so: Ankobra, Tano, Pra, Offin, Ayensu in Densu. Nekatere teh rek so bogate na diamantih. Reka Volta je zajezena in tvori 400 kilometrov dolgo jezero in ima površine 5242 kvadratnih kilometrov. Zelo je primerno za ribolov, za namakanje in tudi za plovbo. Ko so delali na tem načrtu za zajezitev, so morali preseliti nad 80.000 ljudi, največ poljedelcev.

Gore: Visokih gora Gana nima, le nekaj hribov, ki dosežejo višino 1000 metrov.

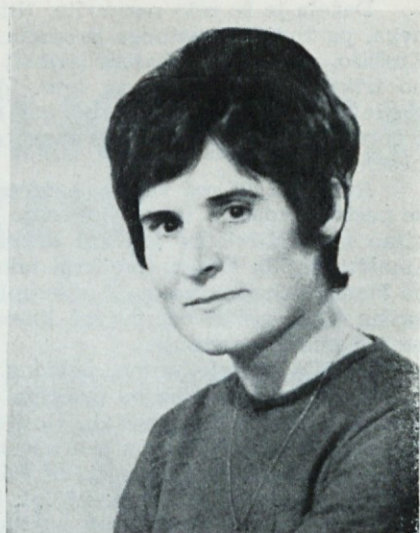
Vročina je najhujša marca in aprila, najnižja pa avgusta. Vlaga je visoka, od 95 do 100 odstotkov, posebno še v deževni dobi. V suhi dobi, ki jo nazivajo harmatan in ki traja od konca oktobra do polovice marca, imamo vroče dneve in hladne noči. A glede klime je razlika v Severni in Južni Gani: severna ima dve letni dobi - suhi harmattan od novembra do aprila in deževno dobo od aprila do novembra; južna Gana pa ima štiri letne dobe: suho od novembra do marca ali aprila; deževno od maja do julija; kratko suho dobo v avgustu in kratko deževno dobo septembra in oktobra.

Zemlja: Gozdnati predel ima dobro zemljo; ima okoli 87 do 200 centimetrov padavin v dveh deževnih dobah. Severna savana ima pa veliko slabšo zemljo in seveda manj dežja. Obalna savana je podobna severni savani, le da je manj rodovitna. Medtem ko je doba za obdelovanje zemlje v gozdnatem predelu 5 let, ista doba traja v savani 10 let. To se pravi, da zemlja nekaj let počiva. Seveda, to je mogoče le, dokler bo še veliko zemlje na razpolago. Naraščajoče prebivalstvo vodi v krajše neobčelane dobe in izgubo rodovitnosti. Vendar, v severovzhodnem predelu in v severozahodnem se zemlja neprestano obdeluje; radi tega je rodovitnost slaba.

(Sledi.)

SESTRA KARNICNIK NAM PRVIČ PIŠE IZ ZAIRA

Že poldrugo leto deluje v afriški državi Zaire, pa jo moremo šele sedaj predstaviti z njenim pismom ki nam ga piše iz kraja Popokabaka dne 23. novembra lanskega leta.

V Zaire (bivši belgijski Kongo) sem prišla konec lanskega leta. Nahajam se v Popokabaki, ki je sedež škofije in središče province Kwango. Tukaj nas je skupina dvanajstih sester iz reda misijonark Jezusa Kristusa. Udejstvujemo se na zdravstvenem, prosvetnem in socialnem področju. Do pred kratkim smo vodile bolnišnico, dekleško gimnazijo in srednjo socialno šolo. Pred nekaj meseci so pa vse misijonske šole prešle v državno last in seveda tudi naše. Gotovo ste slišali za nemire v naši deželi konec lanskega in v začetku letošnjega leta. Verouk v šolah je bil prepovedan in nekateri skrajneži so nam grozili z izgonom. Počasi pa se je le vse umirilo in sedaj skupno iščemo poti za pametno sodelovanje. Šole so dobile domače direktorje (na mnogih srednjih šolah imajo le-ti samo srednjo izobrazbo), ki pa so želeli, da ostanemo in nadaljujemo z delom kot profesorji. Ko je bilo namreč stanje najbolj kritično (to je bilo takrat, ko so napovedali, da se bo verouk zamenjal z mobutizmom — predsednikovo ideologijo), so mnogi misijonarji zapustili deželo, ker so bili mnenja, da sodelovanje v takih pogojih ne bo možno. Tako je v začetku šolskega leta manjkalo veliko profesorjev in mnogi odgovorni so prosili, naj še ostanemo. Vendar to naše sodelovanje marsikdaj ni lahko, ker se naša mnenja o marsičem razhajajo. Razen tega se dogaja, da se mnogi misijonarji sprašujejo, če ne bi bilo morda za domačine bolje, ko bi se mi umaknili. Nekateri so mnenja, da s svojo še vedno množično prisotnostjo zaviramo rast afriške Cerkve. Kardinal Malula je izjavil: „Misijonarji so pokristjanjevali Afriko, sedaj smo pa mi na vrsti, da poafrikaniziramo krščanstvo.“ Z eno besedo: afriška Cerkve išče sama sebe in je je sram, ker se še ni našla. Zato afriška razmerja včasih takšna, da si nismo na jasnem, ali smo s strani Cerkve same zaželeni ali ne.

Dežela je še zelo nerazvita. Nima organiziranega niti javnega poštnega, pa tudi ne cestnega prometa. Po pošto je treba iti v prestolnico Kinšaso, zato jo v nekatere najbolj oddaljene misijone dobivajo komaj po trikrat ali štirikrat na leto. Mi smo glede tega na boljšem, ker gredo v Kinšaso (Je-ta je od nas oddaljena za 400 km) nabavljat za internate in bolnico vsaj dvakrat na mesec in nam ob tej priliki prinesejo pošto.

Revščina je res velika, a še bolj duhovna kot materialna. Ljudje so pasivni, vdani v usodo, ne želijo si sprememb. Tudi so drug drugemu silno nevoščljivi. Če gre eni družini malo na bolje kot drugim, se ji „maščujejo“ in sicer največkrat tako, da zastupijo kakšnega družinskega člana, najraje otroka. V zastrupljanju so pravi specialisti. Mogoče je ravno ta neveščljivost največ kriva, da si ne prizadevajo, da bi spremenili obstoječe stanje.

Zemlja je zelo revna, peščena. Ker ne redijo živine — razen koz in ovc, ki so pa vedno na prostem — tudi ni gnoja, da bi jo izboljšali, zato je pridelek seveda slab. Gojijo predvsem maniok, arašid in koruzo. Ogromne površine pa ostajajo neobdelane.

Sama poučujem na socialni šoli. V treh letnikih imamo skupno 78 gojenk, v starosti od 13 do 18 let. Nekatera dekleta so iz zelo oddaljenih krajev. Lani v aprilskih počitnicah se je zgodilo, da se je skupina deklet vrnila v šolo peš iz daljave 400 km. Skoraj teden dni so bile na poti. To je bilo ravno takrat, ko je država prevzela šole, pa misijon ni več organiziral prevoza, država ga pa tudi ni.

Pomagajo pri gradnji...

PO MISIJONSKEM SVETU

800 milijonov je še nepismenih na svetu. Skoraj nerazumljivo. Zato uravničeno trdi Organizacija združenih narodov: „Za načrtno učenje branja, pisanja in računanja se bodo morale bolj zavzeti vse svetovne organizacije, pa tudi posamezniki.“ Kaj je na tem področju v svoji zgodovini storila Cerkev in kaj še danes v nerazvitih deželah delajo misijonarji, je vsemu svetu znano. Pavel VI. znova vzpodbuja k temu delu, kajti samo v premagovanju nepismenosti je mogoče dvigati kulturni nivo narodov. Ta pa je spet podlaga za izboljšanje težkih gmotnih razmer. Nepismenost, nerazvitost, lakota, propad si podajajo roke.

V Zaire je malo odjuge. Očividno je Mobutu sam prišel do spoznanja, da ne dela časti svojemu narodu z mobutizmom. Kakor je prej nastopal zlasti proti semeniščem in univerzam, je zdaj potrdil za rektorja vseučilišča škofa Čičika Čibanguja in tudi vse druge misijonarje za voditelje šol, ki so jih do zdaj imeli.

V Južnem Vietnamu se krči število tujih misijonarjev. Okoli 30 duhovnikov je odšlo iz dežele že prej, ker so bili prepričani, da ne bo mogoče delati. Nekaj so jih potem pregnali, med njimi znanega škofa Seitza iz Kontuma. Kako bo s semenišči v Hošiminhu in v Dalatu, kjer je bil misijonar Andrej Majcen SDB, še vedno ni gotovo. Boj za obstanek se nadaljuje.

Oceanijska krajevna cerkev — to ime se je prvič pojavilo letos, ko so se zbrali škofje Tihega oceana, da razpravljajo o dušnopastirskih problemih neštetih otokov, ki so raztreseni med Azijo in Ameriko. Sestanek škofov je bil v Novi Kaledoniji. Na otoku Fidži imajo skupno semenišče, pa le 40 bogoslovcev. Vprašanje duhovniškega naraščaja je eno najbolj perečih. Seveda so se škofje ponovno dotaknili socialnih vprašanj, mimo katerih ne sme in ne more Cerkev na Daljnem Vzhodu.

Angola je svobodna, a plava v krvi. Kot je dobro rekel Tanzanijski zunanji minister: trem strankam, ki se med seboj bore, ne gre za dobro nove države, ampak za oblast. In da gre za oblast in daljne načrte ruskim in kitajskim komunistom, ki stoje za dvema od teh treh strank, je vsakemu jasno. Zato kljub trenutni pomiritvi in apelu ugandskega Amina ni pričakovati, da bi bil položaj svobodne Angole kmalu zadovoljivo rešen. Misijonarji pa v vsem tem vidijo ljudi, njihovo trpljenje in preplah. Pomagajo, kar morejo, in upajo, da bo misijon kljub vsemu obstal.

V Vzhodni Afriki se množe duhovniški poklici. Evropa in Amerika napravljata vtis, da je upad duhovniških poklicev dosegel svojo najnižjo točko. Zadnja leta je opažati počasno izboljševanje. Istočasno pa v Vzhodni Afriki delo za duhovniške poklice le-

po napreduje. V enajstih semeniščih petih dežel: Kenije, Tanzanije, Malawi, Zambije in Ugande so semenišča polna. Če gremo po vrsti, si sklde takole: Tanzanija ima največ bogoslovcev, 521, Uganda 467, Kenija 153, Malawi 75 in najmanj Zambija, 44. Ob spoznanju, da se fantje preveč oddotujejo svojemu narodu, če vse bogoslovje študirajo v tujini, so po novi praksi začeli skoraj vsi študirati doma. Po dovršenem študiju odhajajo na specializacijo v tujino. Uspeh je lep. Če pomislimo, da je bilo komaj pred petdesetimi leti ustanovljeno prvo bogoslovje, je razveseljivo, da je iz teh bogoslovnic do zdaj prišlo že 126 duhovnikov.

V Mozambiku so napovedi vedno bolj konkretne. Kako daleč bodo uresničene, bo pokazala bodočnost. Vlada napoveduje in že tudi uresničuje: poddržavljenje vseh šol, bolnic, misijonskih ustanov, boj proti alkoholizmu, prostituciji, fašizmu, kolonialni servilnosti, poddržavljenje privatne lastnine in privatnih ustanov. Učitelji, zdravniki, uradniki so „socialni paraziti“. „V imenu naroda ne bo vlada trpela nobenega odpora proti napredovanju revolucije.“ Krajevna Cerkev bo šla skozi veliko trpljenje, a Bog daj, da bi ostala. Saj tako je vedno bilo: zmote izginjajo, preganjanci umirajo, Cerkev pa ostane.

V Zaire so se škofje odločili, da bodo naprej vzdrževali in vodili teološko fakulteto, četudi ni več priključena univerzi. Predsednik Mobutu je namreč poddržaval vse katoliške šole in v njih se tudi ne more več poučevati verouk. Škofje so v svojem delu vsekakor pogumni in se zavedajo svoje naloge, četudi jim Mobutujeva vlada skuša vse sproti podirati in ovirati. Pač pa naroča kardinal Malula, naj bogoslovci študirajo afriške običaje in skušajo odeti mlado Cerkev z afri-

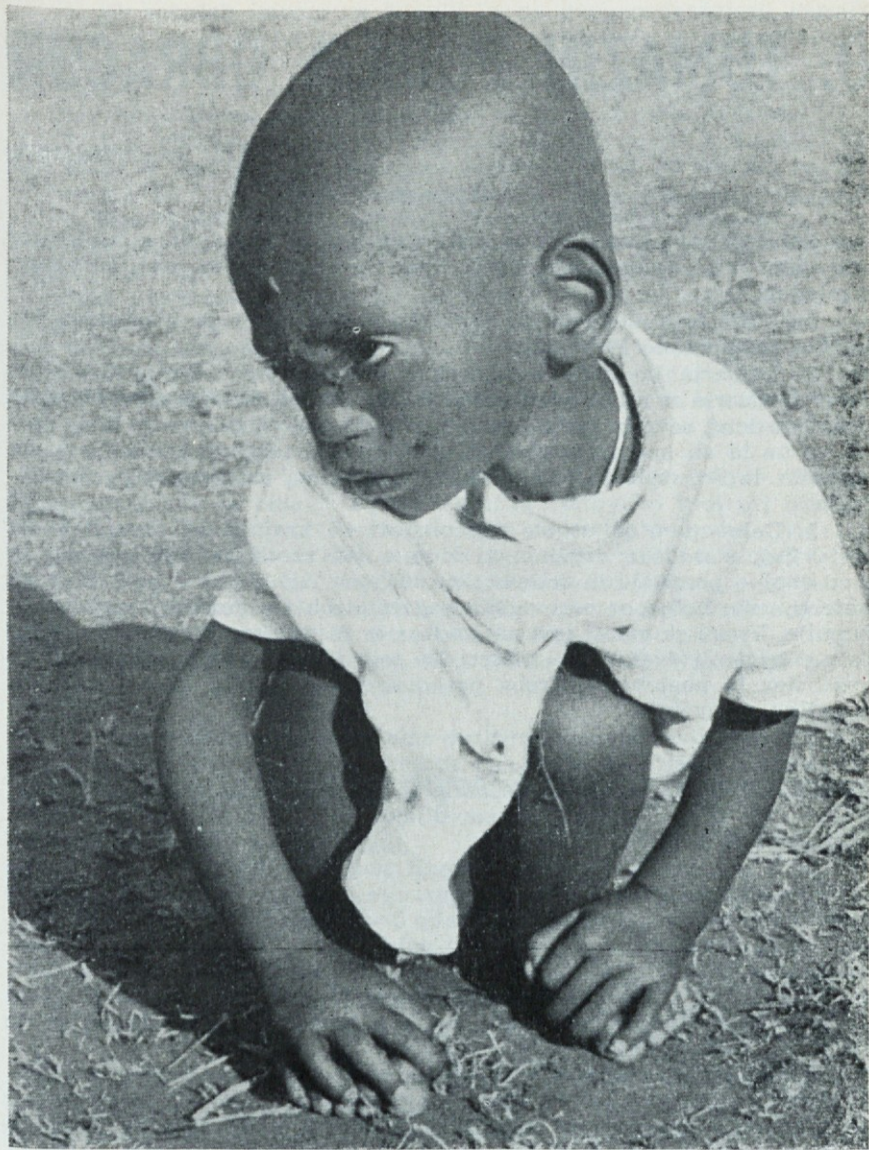
škim načinom življenja. To bo dobro za vesoljno Cerkev in afriško Cerkev.

Laos je zapustila že cela vrsta misijonarjev, prav povedano: morali so oditi. Kakšen je bil pravni „razlog“, ni znano. Jasno pa je, kakšen je stvarni razlog. Med tridesetimi italijanskimi misijonarji sta bila tudi dva škofa Alessandro Staccioli in Etienne A. G. Loosdregt. Za vrnitev misijonarjev so zaprosili celo budistični patriarhi. A vse kaže, da laoska komunistična oblast tujih misijonarjev več ne prenese. Verjetno bo isti proces v Vietnamu oziroma na vsem ozemlju nekdanje Indokine.

Papuanska Nova Gvineja, ki je s 16. septembrom 1975 samostojna država, javno priznava, da je za oblikovanje naroda, ki je doseglo svobodo, največ storil misijon. Nova Gvineja je primer, kjer misijonarji niso postali nezaželeni, nasprotno, prejemajo priznanje, zahvalo. V radiooddajnem sporedu je tudi verska ura.

Indonezija je postala previdna. Veliko Kitajcev se je pred leti vrnilo na Kitajsko. Zdaj po več letih se žele vrniti nazaj v Indonezijo. Ker je na tem otcju že itak bila huda borba s komunizmom, je sedanja oblast postala skeptična, kaj bodo prinesli ti Kitajci v Indonezijo. Zato so ustanovili v Hongkongu poseben odbor, ki naj vsak primer posebej preštudira, predno bi komu dali dovoljenje za novo vselitev.

Indija je ena najbolj rodovitnih dežel. V 25 letih je število prebivalstva poraslo za 228 milijonov, za toliko kolikor imajo prebivalstva Združene države. Pred 25 leti je bilo 358 milijonov Indijcev, danes jih je 586 milijonov. Težko vprašanje ima pred seboj indijska vlada, kako prehraniti vse te množice, zlasti kako dvigniti kmečko gospodarstvo, da bo Indija sama zase imela dovolj hrane.

Ubožček . . .

O. TOMAZIN PODAJA OBRAČUN

12. decembra 1975

Dragi prijatelji-sotrudniki, mir Gospodov z vami!

Božič in novo leto sta pred vrati. Čutim se dolžnika; da se vsaj malo oddolžim, naj napišem tole pismo vam, ki ste moji oz. naši sodelavci v misijonih.

Za božič in v novem letu vam želim obilo božjega blagoslova ter kopico medsebojne ljubezni!

1. januarja bo poteklo leto, kar sem prevzel župnijo Chelston. Sredi februarja se mi je pridružil p. Radko Rudež. Sledi kratko poročilo o našem delu; seveda, ko govorim o „našem delu“, mislim tudi na vas, ki ste na ta ali oni način priskočili na pomoč, tako da je „božje seme vzkalilo in še raste...“. Poglejmo najprej na misijonsko-pastoralno polje:

1. Delno nam je uspelo organizirati 13 krajevnih komunitet. Te sestavljajo katoliške družine, ki žive v isti sosesčini. Njih namen je medsebojno poznanje in sodelovanje; iščejo „izgubljene ovce“; skrb za katehumenene, bolne, revne, verska vzgoja otrok ter gmotno vzdrževanje župnije. Vsaka skupnost ima svoj odbor in sestaja se oz. naj bi se sestajala enkrat ali dvakrat na mesec. Na tem polju je veliko možnosti za razširitev in poglobitev. Treba pa bo še mnogo truda, da se dobro in pravilno razcvetejo.

2. Organizirali ali reorganizirali smo sedem skupin Katoliške akcije: tri za moške in štiri za žene; eno skupino Marijine legije; eno skupino Mladih katoliških delavcev, že od prej pa je Vincencijeva konferenca. Začeli smo tudi z organiziranjem dijakov in dijakinj, a se ni prijelo. Bomo skušali ponovno.

3. V začetku leta smo ustanovili tudi župnijski svet. Vse zgoraj omenjene skupnosti in laiške organizacije imajo po enega zastopnika v župnijskem svetu. Ta se sestane vsako drugo nedeljo v mesecu na posvet, kjer se razpravlja o vseh važnejših odločitvah in delu na župniji. Župnijski svet ima štiri pododbore: liturgični, za laiški apostolat, socialni in finančni. Na splošno kar dobro funkcionirajo, ako upoštevamo, da je to prvo leto. Rado pa se zgodi, da kak pododbor zaspi. Treba ga je razpustiti in drugega sestaviti.

4. Ustanovili smo tudi svet za zakonsko-družinske zadeve. Ta skuša poravnati spore po družinah ter pomagati razdrtim ali razdirajočim se zakonom; ima pa tudi nalogo organizirati predavanja za starše o družinsko-zakonskem življenju in vzgoji otrok. Delo na tem polju je težko in ga je veliko in župnik ima pri njem veliko porcijo.

5. Odraslih katehumenov imamo nad 200 in ljudskošolskih otrok katehumenov je okoli 80. S p. Rudežem jih kar sama pripravljava na krst in sicer na šestih središčih.

6. Ob sobotah imamo na župniji in na dveh podružnicah verouk za ljudskošolce. P. Rudež ga vodi na dveh podružnicah, jaz pa na župniji. Pomagajo pa mi redovna sestra domačinka in trije laiki prostovoljci. Ob sobotah in nedeljah popoldne je dokaj živahno pred „farovžem“, pa tudi med tednom, ko se pride mladina igrat na naše dvorišče.

7. Vincencijeva konferenca skrbi za najbolj revne v župniji. Na tem polju so nam letos priskočili na pomoč Korošci, ki so nam poslali 21 paketov še ne veliko rabljene obleke!

8. Kak misijonar hoče pokazati svojo misijonsko spretnost z velikim številom novokrščencev. Na tem področju se mi ne moremo pohvaliti. Nam gre predvsem za kakovost: trudimo se, da bi bili naši kristjani „kvas in sol zemlje ter luč sveta“. To pa ni lahko in ne gre hitro. Potreben je ogromen kapital milosti božje, misijonarju pa precejšnja mera potrpežljivosti, vztrajnosti, ljubezni in še marsikaj drugega. Središče naše pozornosti je družina. Skušamo vzgojiti čim več res dobrih krščanskih družin. Pri katehumenih nam gre za temeljito spreobrnjenje, za metanojo sv. Pavla. Torej vidite, za vas je res veliko možnosti; krepko poprimite in nikar ne popustite.

Na gospodarskem področju: Nabavili smo precej orodja..., ki je potrebno za hišo in zidavo. Zgradili garažo (tatovi so tudi pri nas delavni!), služi pa tudi za dvorano, kjer so sestanki, pevske vaje in šola; poleg garaže smo sezidali malo delavnico in eno sobo, ki je kvartir brata Jožeta Gajdoša DJ, Slovaka, ki pomaga pri zidavi...

Z gradnjo nove cerkve začenjamo. Eno leto nam je vzelo, da smo končno pripravili načrte! Birokracija! Na tem polju: SOS!

Sam sebi se čudim, da sem vam toliko napisal. Upam, da bo za eno leto dovolj. Iskreno pozdravljam!

TI PA NE ODIDEŠ V DEŽ

Listopad otokov v sadovnjak jeseni.

S pesmijo poročnih parov v luč na noč.

S krikom štoklje v hlad, skoz trs oprezujoč.

Prsti starih rok postajajo stekleni.

Dobri čas, ostani! s srcem šepetamo,
vsi vedoč, da čas ne zna ostati tu –
da je vencmer na begu k večnemu...
Veter trop megla priganja v karavano.

Ti pa ne odhajaš, Jezus, v dež jeseni.

Vrata se za Tabo ne zapro v slovo.

Jezus Hostije ob bambusovi steni.

Tebe smrtni stavki ne odtrgajo,

VLADIMIR KOS

MISIJONSKI OPAZOVALEC

Dan odhoda misijonarja Petra Opeka je bil najprej določen za 26. januarja, zdaj pa je možno, da se preloži na 2. februarja. To pa zato, ker bi rad spremljal tri laične misijonarje, ki tudi nameravajo na Madagaskar, kakor smo o tem že pisali. Ti trije idealni fantje so med tem tudi že dobili vse potrebne papirje, in če bo prostor na letalu, kjer ima rezervirano mesto Opeka, to je 26. januarja, bodo šli oni že ta dan, če ne pa vsi skupaj dne 2. februarja. Misijonska ekspedicija iz Argentine bi bila s tem terej zaključena. Vsem štirim: srečno pot in veselo delovanje!

Dne 24. januarja pa misli o'leteti tudi naš sodelavec Ladislav Lenček CM, a ne na Madagaskar, ampak k vsem misijonarjem v Aziji; kot je sam sporočil v decembrski številki KM, v kateri je opisal svojo nameravano pot, bo šel čez dve leti še na Madagaskar in v vso Afriko..., če bo po prvem potovanju srečno nazaj prišel. Tudi njemu srečno pot in pozdrave vsem azijskim!

Naš potnik ima le nekaj upanja, da v Aziji najde tudi misijonarja Andreja Majcna, o katerem od zadnjega njegovega pisma pred zasedbo Saigona od strani rdečih nismo imeli nobenega glasu, dokler nismo prejeli od bivšega salezijskega misijonarja Joškota Beveca iz Italije pisma, v katerem v zvezi z Majcnom dobesedno pravi: „Gospod Majcen je še vedno v Saigону. A ko to pišem, je morda že zapustil Saigon. Te novice so mi dali naši sobratje iz Siama. Gospod Majcen je bil prvi salezijanec, ki je prišel v Vietnam, a ga bo tudi zadnji zapustil. ta heroj slabega zdravlja in tclike energije.“ Morda bo pa naš sodelavec naletel na g. Majcna v Hongkongu pri g. Pavlinu... To bi bilo lepo!

O s. dr. Tereziji Žužek, eni od treh, ki so vse članice družbe Misijonskih zdravstvenih sester, katera je lani praznovala 50-letnico obstoja, nam je sedaj pisala njena sestra Silva, da gre menda kmalu na delo v Arabijo v Jemen. Veselimo se z njo, saj vemo, da zelo želi delovati med nekristjani.

Bivša malgaška misijonarka s. Danijela Šeme se nam je oglasila iz Peći, kjer se spet uči novega jezika: albanščine, ker bi se rada z vsemi bolniki sporazumela v njih rodnem jeziku, ki je tamkaj tudi uradni jezik. Toliko je že napredovala, da včasih, ko v cerkvi ni preveč ljudi, že bere berilo v tem jeziku. Lepo pozdravlja vse nekdanje misijonske prijatelje in dobrotnike.

Tudi bivša misijonarka s. Ivana Pokovec, ki sedaj deluje v Cerkljah pri Kranju, kjer so frančiškanske Marijine misijonarki ustanovile postojanko, preje pa je delovala v Malaziji, nam je pisala. Med drugim javlja, da so frančiškani v Ljubljani odprli razstavo biblijskih tekstov in sv. pisma v različnih jezikih. Na srečo je imela naša sestra malajsko pisane evangelije, dočim so ji vietnamskega poslali iz Pariza, pa je cboje dala na razstavo.

Radosna vijest, edini misijonski list, ki izhaja v Jugoslaviji in ga v hrvaščini izdajajo v Sarajevu, je za misijonsko nedeljo 1975 izšel na 24 straneh velikega formata in sicer z ilustracijami v štirih barvah. Številka je zelo pestra in res bogata.

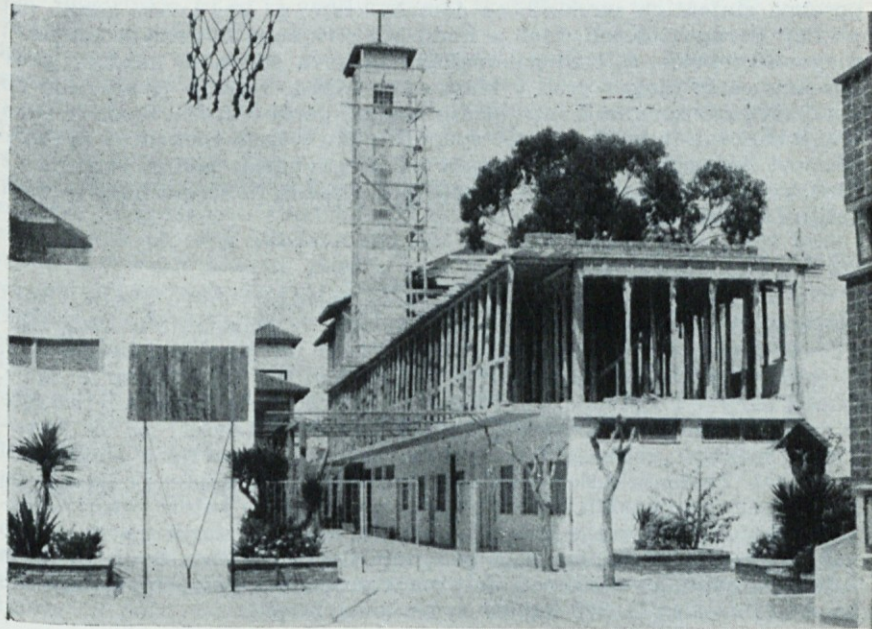
V Rimu msgr. Maksimilijan Jezernik ureja periodik *Urbaniana*, ki je nekako uradno glasilo papeške misijonske univerze, pri katere vodstvu je naš rojak bistveno udeležen. O eni številki, ki smo jo prejeli, smo že pisali; številka, ki smo jo zdaj dobili, med drugim piše veliko o nameravanem misiološkem kongresu, ki se je potem res vršil v prostorih te papeške misijonske univerze in o katerem obširneje poročamo v tej številki.

Pri uredništvu in upravi kajpada poleg pisem misijonarjev prejemamo tudi razna pisma naših naročnikov in bralcev. O enem naj tudi tu nekaj zapišemo. Prišlo je iz Avstralije. Za vse zanimive in vzpodbudne vrstice so tele: „Pošiljam vam naročnino. Vpišite za 4 leta, ostalo v tiskovni sklad. Zelo radi beremo ta list. Posebno žena ga komaj čaka. Ima veliko dela z družino, zvečer pa le najde čas, da kaj prebere. Jaz pa vzamem KM kar s seboj v tovarno, da mi ob kosilu ni dolg čas. Delam po 12 ur na dan, tako da drugače čitati ne morem. Hranimo vse letnike na polici, saj če začnem prebirati stare letnike, je zopet vse novo, za otroke je pa še posebno vredno, ker je slovenska beseda. Najbolj otroke pritegnejo slike, potem pa pisma slovenskih misijonarjev. Pred nekaj tedni nas je v Avstraliji obiskal p. Hugo Delčnjak in pokazal filme iz življenja v Afriki.”

Bivši misijonar v Zaire (prej Belg. Kongo) br. Karel Kerševan CM, ki sedaj živi v Belgiji, poroča o svojem bratu Marcelu, iz iste družbe, ki že 40 let deluje v Zaire, v kraju Irebu, da z novim letom odide drugam, ker bodo misijonsko postajo v Irebu ukinili radi pomanjkanja misijonarjev in misijonark. Poroča tudi, da se je državni predsednik Mobutu nekoliko unesel in so se misijonarji oddahnili.

Slike naslovne strani: Zgoraj šest malgaških misijonarjev; sadovi Baragovega misijonišča: duhovniki Buh, Sušnik in Opeka; laiki Fredi Žitnik, Janko Glinšek in Tone Jemec. — Spodaj: Vsi so sodelovali pri januarski misijonski veletomboli v Buenos Airesu.

V Baragovem misijonišču spet malo gradimo: nadstropje nad pisarniško poslopje, da bo še več nadebudne mladine moglo prejemati vzgojo v našem farnem kolegiju, poleg tega bomo po 16 letih, končno le polepšali tudi zunanost cerkve Marije Kraljice.

BARAGO NA OLTAR!

VELIČASTEN BARAGOV DAN

Iz ljubljanske Družine z dne 12. oktobra povzemamo sledeče poročilo o Baragovih slavnostih, kakršnih že lep čas ni bilo med rojaki.

Cleveland, 30. septembra (Posebno poročilo) — V tukajšnjem mestu, kjer živi skupaj največ naših rojakov v tujini (skoraj 100.000), je bil v nedeljo, 28. septembra, veličasten „Baragov dan“, prireditev, ki vsako leto poživi spomin na škofa Friderika Baraga in da nov zagon prizadevanju za njegovo razglasitev k blaženim. Slovesnosti se je udeležil prof. Vilko Fajdiga kot poseben zastopnik ljubljanske nadškofije in kot pospeševatelj našega prizadevanja, da bi lahko kmalu častili Baraga na oltarju.

Na predvečer slavnostnega dne, v soboto 27. septembra zvečer, je v župnijski dvorani Marije Vnebovzete inž. Jože Zele pokazal film krajev, kjer je Baraga živel in deloval v Sloveniji, in potem tudi krajev, kjer je misijonaril med Indijanci v deželi Michigan. Če so bili naši rojaki posebno ginjeni ob spominih na domače kraje, pa nas je vse ganila pot po tisti Baragovi deželi, kjer je hodil kot misijonar in deloval kot škof: njegove cerkvice, šole in pokopališča, njegova jezera in gozdovi, prav posebno pa še njegov grob v Marquetteu. Mnogo tega se je ohranilo do danes. Njegov spomin živi v imenih krajev, parkov in šol, njegova slika visi v cerkvah in hišah, njegov spomin je živ v srcih Slovencev in Američanov. Še nedavno je priromala na njegov grob velika skupina iz Chicaga. Bolj je živ v njihovih srcih kot v naših, ki se mu bodo morala bolj na široko odpreti.

Občni zbor Baragove zveze

V dvorani Slovenskega doma so se naslednje jutro zbrali visoki predstavniki Cerkve in države: škof Salatka iz Marquettea in škof Hickey iz Clevelanda, clevelandski župan Perk in senator Lausche, inž. Gregorič, članstvo Baragove zveze in Baragovi častilci od blizu in daleč. Župan Perk je vodstvu izročil diplomo mestnega sveta, ki ta dan razglašča za praznik celega Clevelanda, senator Lausche (Lovše!) pa se je poklonil spominu velikega Slovenca in skrbno pripravljene slovesnosti imenoval „češččenje duše“. Zbor sta pozdravila oba škofa, podpisani pa je v imenu ljubljanskih škofov prebral spomenico, s katero prosijo ameriške škofove, sodelavce v apostolski službi, naj vse storijo za to, da bo naš rojak, ki je obenem soustanovitelj Cerkve v Združenih državah Amerike, napredoval na poti do oltarja posebno v prihodnjem letu, ko bo Amerika slavila 200-letnico svoje neodvisnosti.

Na občnem zboru Baragove zveze, ki ga je vodil njen predsednik Streliek, je J. Wolf, ki stalno spremlja delo zo Baragovo beatifikacijo pri kongregaciji v Rimu, poročal, da postopek napreduje, da je sedaj dokončno pregledano in potrjeno delo, ki so ga že prej opravili v Marquettu, in da se delo bliža svojemu koncu. Seveda pridejo potem še na vrsto preiskave o čudežih, o tem „namigu iz nebes“, kakor se je izrazil Pavel VI. Če to ne bo šlo hitro ali hitreje, ali nismo krivi vsi, ki v svojih stiskah premalo zaupamo in premalo škofa Baraga kličemo na pomoč?

Slovesno bogoslužje

Takoj po kosilu so se začela zbirati vozila Baragovih častilcev iz slovenskih župnij velikega Clevelanda in iz oddaljenih ameriških krajev, kot npr. iz Chicaga, Milwaukeeya, celo iz Kanade.

Mogočna škofijska stolnica sv. Ivana sredi mesta, ki je bila prvič na voljo slovenskim rojakom, je bila polna. V sončnem vremenu so se zbirale skupine Slovencev pred cerkvijo, v zakristiji, na koru in drugod. Zbralo se je kakih 200 slovenskih narodnih noš, gorenjskih in iz drugih pokrajin naše domovine, prišli pa so tudi ameriški Kolumbovi vitezi s svojimi uniformami, moška in ženska verska društva s svojimi zastavami in trije škofje, obdani od 30 duhovnikov. Sprevod, ki so ga slikali nešteti fotografi in ga je zvečer kazala televizija, je počasi napolnil cerkev.

Bogoslužje, ki ga je vodil krajevni škof Hickey, prijatelj Slovencev, je bilo v angleškem in slovenskem jeziku, pesmi pa, ki jih je prepevalo 80 pevcev Korotana, so bile slovenske. Po evangeliju „Pojdite po vsem svetu in napravite mi za učence vse narode“ je imel podpisani homilijo, v kateri je skušal pokazati Baraga kot tistega, čigar „ljubke noge“ (iz berila!) so prinašale „mir, veselo sporočilo in odrešenje“ indijanskim rodovom Ottawa in Chipeva. Za slovensko pridigo je nagovoril navzoče osmi Baragov naslednik škof Salatka, ki je slavil Baragovo molitev, uboštvo in ponižnost. Pred blagoslovom na koncu je spregovoril zbranim vernikom, med katerimi sta bila še bivši clevelandski škof Issenmann in Slovak opat dr. Koval, še škof Hickey. Slovincem, ki so bili ob tako lepem in velikem srečanju srečni, zlasti ker so videli, da jih cení ameriška javnost in da jim hoče pomagati pri prizadevanju za Baragovo počastitev, so prišle solze v oči, ko je zadonela pesem „Marija skoz življenje“ in „Hvala večnemu Bogu“. Hvaležni so bili tudi, da se jim je v tem slavlju pridružila s svojim zastopnikom ožja domovina, od katere pričakujejo, da tako velikega sina slovenske zemlje, kot je Baraga, ne bo nikdar pozabila.

Velika kulturna prireditev

Po bogoslužju v stolnici se je v veliki škofijski dvorani začel odvijati kulturni spored, ki ni bil le izraz znanih nam velikih slovenskih prosvetnih prireditev, ampak je zopet imel poudarek na Baragovem življenju in delu, na njegovi ljubezni do Boga, bližnjega in domovine.

„Negovi ljubi Kranjci“ so mu pripravili slavnost, kakršne Cleveland še ne pomni. V petnajstih točkah pevskih nastopov in posameznih deklamacij, plesov in skupnih molitev se je kakor rožni venec zvrstilo na stotine slovenskih ljudi, ki so v tujini z velikimi napori pripravljali dan, ki jim ne bo šel hitro iz spomina. Nikomur ni bilo žal, da je prišel nekateri z velikimi žrtvami na prireditve, ki je razgrnila pred nami bogastvo slovenske kulture in globino starih in mladih vernikov.

Od dne, ko je bil pred dobrimi 40 leti odkrit Baragov spomenik v narodnem parku v Clevelandu, mesto še ni videlo toliko Slovencev skupaj in tako srečnih v svoji veri in narodni zavesti. Posebno lepo je bilo, da je zbral Baraga okrog sebe tudi ljudi drugih prepričanj, ki pa ga visoko cenijo kot velikega kulturnega delavca za svoj narod in tako podcenjevane indijanske rodove. Kako jih je razveselila novica, da je dal občinski odbor v Trebnjem trgu okrog cerkve ime „Baragov trg“ ter tako vsaj v majhni meri ponovil to, kar Amerika dela v veliki meri.

S te velike prireditve sem odhajal z željo in upanjem, da Slovenci v domovini ne bomo zaostajali za našimi rojaki v Ameriki. Baraga bomo še bolj častili in se ob njem vedno bolj zbirali.

VILKO FAJDIGA

naši misijonarji pišejo

AFRIKA

Iz Etiopije se nam je oglasila s. dr. JANJA ŽUŽEK dne 4. X. lanskega leta. Pravi, da gre meseca decembra za 10 dni na oddih v Addis Abebo, pa bo tedaj skušala kaj napisati o novem položaju v Etiopiji.

Pozdravlja misijonske prijatelje, ki da se bodo zbrali na misijonsko nedeljo v Slovenski hiši, spominjajoč se lanske misijonske nedelje, ki jo je preživela v Buenos Airesu in prisostvovala misteriju „živi ogenj nad apostoli“. Potem pa zaključuje:

„Vem, da ima Argentina mnogo svojih težav, da je v nevarnosti pred poplavo komunizma; tu dnevno molimo, da Bog prepreči to. Prosimo pa tudi Vas za molitev, da se v naši Etiopiji socializem, ki zdaj vlada, ne sprevrže v brezbožni komunizem.“

Iz Kameruna piše dne 2. novembra 1975 brat ZDRAVKO KRAVOS. Poroča, da je preko Pariza prejel od nas dar iz sklada KM za leto 1975 in se srčno zahvaljuje in pravi:

„Naš Gospod Jezus Kristus vam bo vsem Slovencem, ki radi žrtvujete za misijone, bogato povrnil vse to. Z od vas poslanim denarjem morem veliko pomagati ubogim, zlasti tudi potom tu blizu delujočih misijonark, ki so v veliki potrebi, ko na vse strani skušajo pomagati.“

Tu smo zdaj v deževni dobi; pota so obupna, tako da sploh ni mogoče iz hiše. Naši misijonarji imajo vsi

zelo majhne avtomobilčke, pa jih moram s svojim močnim žipom prepeljavati do kristjanov, ki so nekateri zelo oddaljeni. Na teh misijonskih obiskih tudi jaz sodelujem: delim sveto obhajilo, nosim obhajilo bolnim in pomagam pri pripravi na krst prvobohajancem.

V našem zavodu mrgoli mladine. Večinoma so po veri že katoličani, precej je protestantov, na kar je treba paziti pri krščanskem nauku. Središče našega nauka je zato Jezus Kristus, sveto pismo stare in nove zaveze, božje zapovedi. Ko pridem do zakramentov, je stvar težja, kajti protestanti nekaterih ne sprejemajo. Pri vsem v prvi vrsti gledam na to, kar je sam Jezus naročil: Po tem bodo spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj... Mladina v šoli nas zelo posluša, zlasti nekateri. Sadov, vidnih spreobrnjenj ni dosti, toda prepričan sem, da božja beseda vedno obrodi kak sad.

Kamerun je v južnem delu krščanski, sever je muslimanski. Predsednik je musliman. Zato država praznuje kar dvojne praznike, muslimanske in krščanske. Naša država stoji na verskih temeljih, tudi zakoni so na krščanski podlagi, čeprav je v življenju ljudi še precej poganstva, ki ga je pač težko izkoreniniti. Vidi se, da prejšnji misijonarji niso zaman delali in se žrtvovali. Ljudje imajo radi Jezusa in so ponosni, da so kristjani.

Ljudje mene zelo dobro poznajo, kajti kadar grem v Bafijo z žipom, že vnaprej vedo, pa me tam počakajo, da jih peljem s seboj nazaj v Ombesso. A kadar je žip poln, da ne more niti ena duša več vanj, se mi včasih srce krči, ko vidim, da mora ostati še ta ali ona žena z otročičkom na hrbtu, ki bo morala dolgo pot peš... pa še z veliko culo na glavi. Tisti, ki jih prepeljem, so zelo hvaležni.

Danes sem peljal gospoda misijonarja v gozd do vasice, kjer se je zbralo okrog 1000 ljudi. Sicer pa tu ni vasi, vsaka hiša stoji precej na samem. Ta misijonar je po rodu Poljak iz Družbe Sv. Duha. Zelo se razumeva kot dva Slovana. On je sam duhovnik na fari, ki ima več kot 15 tisoč kristjanov. Če bi bili mi bratje duhovniki, bi še šlo... „Dobro, da imam tebe, da mi pomagaš,“ pravi,

„in pa za družbo“. Res, hudo je biti v samoti in v tujini.“

Frančiškanski bogoslovec fr. MARIAN MARINČIČ ofm nam je pisal lepo pismo z dne 1. oktobra 1975 iz kraja Ouidale v Dahomeyu, kasneje nam je poslal pa še lepo afriško voščilno karto za božič in novo leto. Iz pisma objavljamo sledeče:

„Da se vam tako dolgo ne oglasim, temu so krive trimesečne šolske počitnice, kar se sicer čudno sliši, a je le res. Tu je namreč človek med počitnicami v nenehnem premikanju kot kak nomad...“

Prvi „afriški letnik“ mojega bogoslovja sem končal 22. VI., hvala Bogu, uspešno. Tako sem šel lahko brez bremena kakih izpitov na rajžo. Prva postaja je bila glavno mesto Toga: Lame, kjer sem 27. VI. še za eno leto ponovil neslovesne družbene obljube

Bogoslovje v Ouidale (Dahomey), kjer študira fr. Marinčič.

pred tukajšnjim p. gvardijanom. Slovesne obljube bom delal med prihodnjimi počitnicami v domovini, v Ljubljani.

4. VII. sem se končno podal na sever v Kande, kjer je v odsotnosti p. Hugona Delčnjaka, ki je preživel svoj dopust med avstralskimi Slovenci, vodil misijon p. Evgen Ketiš. Tu sem se najprej krepko odpočil, saj so me izpiti kar precej utrudili. Med tem časom nas je obiskal naš škof msgr. Hanrion, ki se je pravkar vrnil iz Evrope, kjer je med drugim obiskal tudi našo provinco in moje starše. Tako nam je mogel postreči s povsem svežimi domačimi vestmi, ki so tu več vredne kot čisto zlato.

15. VII. sem že zaputil Kande in se podal na škofijo v Dapungo, kjer sem v glavnem preživel ves ostali čas počitnic. V dopoldanskih urah sem na škofovo željo urejal škofijsko biblioteko, popoldanski čas pa sem izkoristil za resnejši študij, za branje in kajpada tudi nekaj pohajkovanja po oklici.

Škofija Dapungo je najmlajša z ozirom na začetek evangelizacije tega predela Toga. Prvi misijonarji so prišli sem leta 1936. To so bili duhovniki afriškega misijona iz Lyona. Ker pa je bilo področje preobširno, so zaprosili za pomoč. Tako so leta 1956 najsevernejši predel Toga prevzeli franciški pariške province. V januarju 1965 je bil franciškan p. Bartholomy Hanrion imenovan za škofa in takoj prijel za krmilo nove škofije s sedežem v Dapungu, katero še danes uspešno krmari.

V škofiji je šest različnih plemen, od katerih ima vsako svoj lasten jezik, kar predstavlja posebno težavo za misijonarjenje. Pretežna večina so animisti, precej je tudi muslimanov, a krščanska občina je šele v razvoju. Trenutno ima škofija dva domača du-

Bogoslovec f. Marjan Marinčič OFM

hovnika, ostali pa so iz Evrope (Francija, Španija, Poljska, Slovenija ter Hrvatska). Bogoslovcev nas je pet, od katerih sem jaz predstavnik evropske rase. Škofija skrbi tudi za šolstvo in ima na skrbi 80 ljudskošolskih učiteljev. V Dupangu je generalni vikar, ki je sicer mehanik z dušo in telesom, ustanovil mehanično delavnico, ki je edina v severnem Togu ter pri njej triletni šolski center za mehaniko. Potem je tu še otroška bolnica, katero vodijo sestre avguštinke iz Cambraja v Franciji, gospodinjska šola ter šola za lončarstvo, ki je na skrbi misijona v Mangoju. Na področju laiškega sodelovanja ima največ uspeha JAC

(Krščanska kmečka mladina), ki šteje danes preko 1400 članov. Njen voditelj je škofov tajnik Alain Bernard. Za ilustracijo naj vam bo primer, da je ta organizacija v letošnjem letu s prostovoljnimi delom svojih članov izkopala kar 18 vodnjakov globokih od 7 do 24 metrov. Skratka, krščansko življenje škofije je tako na apostolskem kot socialnem področju izredno razgibano, kar daje optimističen pogled v bodočnost.

Jaz sem se vrnil v semenišče predvčerajšnjim, jutri pa pričnemo z novim študijskim letom. Letos nas bo vsega skupaj 36 bogoslovcev, od katerih jih je novih le pet (v prvem letniku) in to za Togo in Dahomey skupaj. Čutiti je precejšnjo krizo poklicev, čemur v nemajhni meri botruje nestalno in razburkano politično stanje teh dveh dežel. Toda o tem kaj več prihodnjic. Kot novice naj vam le sporočim s tem v zvezi, da je bil pred tremi tedni izgnan iz naše škofije prvi misijonar, ki je tu deloval polnih 17 let, a izgnan na podlagi povsem neresničnih obtožb. Tako je s tega stališča naša bodočnost dokaj temna, kajti začelo se je uresničevati to, kar smo že dalje časa pričakovali; morda bo treba iti tja nazaj, od koder smo prišli...“

Iz Ugande nam je 25. oktobra pisal JOHN KEEFE CSC, slovenske matere sin. Zahvaljuje se nam za denar, ki smo mu ga poslali iz sklada za vse slovenske misijonarje. Sporoča pa neveselo vest, da je doživel pri delu nesrečo in je moral biti v bolnišnici skoraj pol leta. No, sedaj je že spet za silo na nogah, kar mu zelo prav pride, ker bi rad obiskal mnogo naselij za sveti adventni čas. Denar, ki so mu ga poslali, bo porabil predvsem pri izdaji duhovnih beril na tečajih za afriške redovnice, katerim

je dušni skrbnik. To je pač odlično naložen denar, saj gre za formacijo tako prepotrebni apostolskih moči v Afriki.

Iz Zambije sta nam iz Chelstona pisala kar oba misijonarja, ki tamkaj delujeta.

21. novembra nam je od tam pisal župnik o. LOVRO TOMAŽIN DJ, ki se najprej tudi zahvaljuje za 300 poslanih mu dolarjev iz sklada KM za vse slov. misijonarje l. 1975 in nas zagotavlja, da mesečno opravi tri sve-te maše za dobrotnike, potem pa poroča nič kaj veselo vest:

„To pismo pišem privezan na bolniško posteljo. Pred desetimi dnevi sem se z električno cirkularno užagal: visoko nad kolenom sem si pretrgal mišico, a kost je na srečo bila nedotaknjena. Izgubil sem precej krvi, a v bolnici so me dobro zašili, kajti čez dve uri sem bil na operacijski mizi. Včeraj so mi pobrali štihe in sedaj se že po malem krečem po hiši.

Kar se tiče drugega dela na župniji, nameravam napisati kratko poročilo in ti ga bom poslal še pred božičem; vsaj namen imam tak.“

Sodelavec o. Tomažina je na tisti fari o. RADKO RUDEŽ DJ, ki je bil že precej let pred ostalimi slovenskimi misijonarji v Zambiji in jih je prav on privabil tjakaj. Ni dolgo, kar se je vrnil z večmesečnega oddiha v domovini. Zdaj se nam je spet oglasil z misijona Chelston, kjer je bil več let prej župnik. Dušnopastirske metode se v Zambiji zaradi splošne silno hitre „zambizacije“ nagloma spreminjajo in ko se je misijonar vrnil, se kar ni znašel ob vsem, kar se je spremenilo. A hitro se bo prilagodil, saj je ena bistvenih nujnosti misijonarjenja in misijonarjev v teh spreminjajočih se razmerah po Afriki prav na-

Črni študent...

glo prilagojevanje vsakršnim spremembam, seveda kolikor je mogoče, kajti blagovesti in ustave Cerkve ni mogoče prilagojevati. Nekaj o vsem tem nam misijonar piše v pismu z dne 6. oktobra 1975:

„Situacija se je v teh zadnjih treh letih temeljito spremenila. Vrgli smo es udarniško na zambizacijo. V cerkve so uvedli zборе in bobne, pri tem pa pritiskali v ozadje masovno ljudsko petje. Župnija nima več katehista, ki je na župniji po mojem potrebnjši kakor kaplan. Nimamo več pristopa v šolo, zato mnogo manj stikov z otroki in starši. Pogoje za krst

dojenčkov so zelo poostrili, kar mnogi starši dobelo gledajo. Velik podarek je na raznih organizacijah.

Župnija Chelston je morda najtežja v mestu. Ima tri točno opredeljene predele: redko naseljenega, srednje in gosto naseljenega. Ob robu same župnije pa še deset naselij. Predmestje se širi in širi; pripravlja se gradnja treh novih naselij s skupno nad tisoč novimi hišami. Poleg tega se pa ljudje sami divje naseljujejo...

Lovro ima v načrtu zgraditi 3 cerkve: eno v centru, kjer živimo, kjer je tudi že zravnal zemljišče in ga obdal z žično ograjo; drugo proti severoza-

hodu, se pravi, proti središču mesta, kjer je gosto naseljeni del in kjer že mašujemo v zasilni pomožni šoli; tretjo pa proti jugu, kjer je največje „divje“ naselje in kjer stoji pomožna šola iz pločevine, ki jo je postavila Vincencijeva konferenca. Ob nedeljah imamo v središču štiri maše, dve v angleščini, dve pa v nyanja jeziku dalje dve maši na omenjenih dveh podružnicah, eno pa ob letališču, kjer imajo delavci kar precej razsežno naselje. Katehumene imamo tudi na štirih krajih in vsaka dva tedna jih gremo učiti še na peti konec. Lovro prav pridno ureja poroke in še bolj pridno organizira razne skupine, v prvi vrsti seveda župnijski svet, nato Mlade delavce in študente posebej, pa še štiri skupine katoliške akcije. Organiziral je duhovne vaje za moške, žene in fante ter dekleta, ki so jih opravili na bližnjem misijonu v Kasisi, ki je kot nalašč za to. Poleg vsega tega duhovno pastoralnega dela je zgradil še veliko garažo za naša dva avtomobila, zraven pa prostorno delavnico in še posebej hišico za shrambo. Podjeten je namreč kot malo kdo ali boljše rečeno, kot nihče drug med nami...

Kaj pa jaz? No, jaz sem sedaj bolj skromen. Držim se svoje sobe. Obiskal pa sem nad 1500 družin in vse lepo popisal, natipkal v treh kopijah, lepo zvezal v male zvezke, za vsako ulico po enega, tako da greste po cesti s to malo knjižico v rokah in veste za vsako hišo, kdo v njej stanuje, kateri veri pripada, koliko otrok imajo, kako je s poroko in še kako drugo opazko zraven.

In drugi naši? P. Kokalj je srečno dokončal svojo res lepo, prostorno in ob nedeljah lepo obiskano cerkev. P. Mlakar ima drugi del Matera na skrbi, ki je že nekaj časa samostojna župnija, čeprav oba misijonarja sta

nujeta v župnišču v Matero. Tam je p. Kokalj 1968 zgradil veliko dvorano-cerkev, ki je med tednom služila za pomožno šolo z okoli 700 otroki, ki niso dobili mesta po drugih šolah v župniji, ob nedeljah pa za maše. Sedaj se p. Mlakar pripravlja, da bi zgradil drugo dvorano, tako da bi prva služila samo za svetišče. Ljudi prihaja toliko, da je nadškof ukazal, da morajo otroci k svoji maši ob sobotah popoldne, zato da je dovolj prostora ob nedeljah za odrasle, saj jih pride k obema mašama nad 1500. Na obeh farah kar lepo prispevajo s svojo miloščino in cerkveno takso; je še dosti verskega navdušenja. Ljudje so preprosti in dobri. Brat Rovtar lepo vodi ekonomijo v bogoslovnem semenišču v Mpima, 150 km od nas. Bogoslovec Mujdrica pa lepo poučuje v malem semenišču v Choma, okoli 280 km proti jugu, dočim je Kristina Mlakar vzorna profesorica kot vedno.“

V pismu o. Radka Rudeža imenovani brat JOŽE ROVTAR DJ nam je tudi pisal dne 30. novembra, ki nam pove nemalo zanimivosti o šolstvu v Zambiji:

„Na žalost nimam na razpolago nobenih statističnih podatkov, zato vam bom napisal le nekaj splošnega.

Zambija je dobila samostojnost leta 1964. Tedaj je bilo še zelo malo šol. Skoro vse so bile misijonske, ali protestantske ali katoliške; le teh slednjih je bilo nekaj več kot protestantskih. Takoj po osvoboditvi so protestantje vse šole izročili državi, katoličani pa so jih še nadalje sami vodili z državno pomočjo. Vlada je šolstvo zelo pospeševala in ustanovila mnogo novih šol. Tako ima zdaj skoraj vsak otrok možnost osnovnošolske izobrazbe, dasi šolanje ni obvezno. A leta 1973 je država prevzela tudi vse katoliške osnovne šole. Tedaj je bilo od

Stoletna cerkev v misijonu Pella v Južni Afriki. (Glej poročilo na str. 92!)

vseh osnovnih šol v državi katoliških kaka tretjina, precej tudi združenih z internati. Zdaj so vse internate ukinili.

A več srednjih šol še danes vodijo redovniki. Tu blizu našega semenišča v Mpima imajo bratje marianisti šolo za dečke s 400 dijaki. V Lusaki imajo maristi okrog 500 srednješolcev. V Chikupi imajo jezuiti srednjo šolo s 600 dijaki. Tudi sestre imajo več srednjih šol. A vse te dobivajo državno podporo, privatnih šol, ki ne bi prejemale pomoči od državnih oblasti, je še zelo malo.

Mnogo se govori in dela na zambianizaciji. Vsa odgovorna mesta bi radi čimprej prevzeli domačini, kar je razumljivo. Zato izobraženim ni težko dobiti službo, čeprav so večkrat manj sposobni kot njihovi predniki. Zambija ima tudi univerzo v Lusaki, mnogo pa tudi študirajo v inozemstvu.

Od januarja 1974 jaz nisem več pri šolstvu, pač pa sem ekonom bogoslov

nega semenišča. Zambijsko bogoslovje je bilo ustanovljeno leta 1973, ko se je ločilo od semenišča v Kachebere v sosednji državi Malawi. Najprej je bilo naše bogoslovje skupno z malim semeniščem, a pred letom dni se je malo semenišče nastanilo drugod.

Trenutno imamo 36 bogoslovcev iz devetih zambijskih škofij. Za prihodnje leto pa nam obetajo 30 do 40 novih. Zato bomo morali v božičnih počitnicah nekaj prostorov preurediti. Razveseljivo je, da število poklicev raste, posebno odkar je bogoslovje v Zambiji. Zaupamo v božjo pomoč, da bo On, ki kliče fante v duhovski poklic, tudi poskrbel za sredstva vzdrževanja.

Po novem letu bomo dobili tudi prva dva zambijska profesorja bogoslovja. Manjka pa nam še eden za filozofijo.

Pri nas v Zambiji je zdaj moderna takozvana zelena revolucija. Prezident je naročil, da mora tudi vsaka šola postati produktivna za prehrano

ljudstva. Tako smo tudi pri nas razširili farmo. Krave smo že prej imele, zdaj smo pa nabavili še piščance, zajce, race in prešiče. Tudi zelenjadni vrt smo razširili.“

Iz Tanzanije se nam je s pismom z dne 1. decembra oglasil o. EMIL ČUK, beneški Slovenec, ki nam je poslal sestavek o potrebnosti vodovodne napeljave po vaseh okoli misijona. Zahvaljuje se za pomoč 200 dolarjev, ki smo mu jih poslali iz sklada KM za vse slovenske misijonarje, in pravi, da bo ob bližajočih se božičnih praznikih s svojimi verniki še posebno molil za vse naše bolnike, za pokojne, za soglasje po družinah, za uspehe pri delu in v službi itd., posebej pa še za obilje božjih milosti nad vse.

Iz Južne Afrike nam piše br. VALENTIN POZNIČ FSC:

„V tem letu smo postavili kar tri nove cerkve, seveda so bolj male, ne tako velike kot one v lanskem letu; imajo tudi le ravno streho, kar se napravi bolj naglo. Zdaj ima naša fara sedem podružnic s cerkvijo, v drugih krajih imamo službo božjo še v šolah. Pri vsaki podružnici je katehist, kateri vodi nedeljsko službo božjo, kadar duhovnik ne more priti.“

Iz Keimoesa se je oglasila tudi s. VINCENCIJA NOVAK, ena štirih slovenskih oblatinj sv. Frančiška Saleškega, ki delujejo v Južnoafriški Uniji. Tudi ona se zahvaljuje za pomoč in pravi: „Ti ubogi črnci so še vedno v nepopisnem siromaštvu; človek ne bi verjel, če ne bi tega sam doživel. To pa predvsem zato, ker ne znajo živeti. Odrasli otroci na primer, namesto da bi pomagali v družini, da bi šlo vsem počasi na boljše, se potepajo in denar, ko ga zaslužijo, zapravljajo za nepotrebne in celo škodljive stvari, kot so mamila. Kako radi bi mi vsem pomagali, pa smo tako osam-

ljeni in zmoremo le prav malo. Poklici so zelo nestanovitni in tudi malo jih je.

Vendar doživimo tudi vesele dneve. 17. avgusta smo po velikem prizadevanju imeli tu 52 krstov, 74 prvih svetih obhajil in 82 birmancev. Po cerkvenih svečanostih smo vse malo pogostili in tudi obdarili. Bog daj, da bi ostali stanovitni v dobrem do smrti — to je naša edina želja.

Tudi sicer lahko na našem misijonu mirno naprej delujemo. Celo v državne šole hodimo za pouk verouka. Na enem naših misijonov, kjer so vzeli šole, je jako žalostno, ker ni mladine, kakor sem vam bila nekoč že pisala. A ljubi Bog je tudi tisto praznoto znal uporabiti in obrniti v dobro. Kakor vam je gotovo znano, je v Angoli velika državljanska vojna, združena s pokoli in preganjanji. Ljudje v velikem številu beže iz Angole v Južno Afriko. A rešijo se le tisti, ki imajo avto. V našem tamkajšnjem misijonu jih gostoljubno sprejemajo, kar traja že dva mesca. Včasih pride dnevno po 80 do 100 avtomobilov beguncev. Nastanijo jih zasilno po šolskih sobah in po spalnicah, ki so jih prej imele za otroke. Seveda ne morejo ostati dolgo, kajti vedno prihajajo novi. Trudni, do smrti izčrpani, se naspé, najedo, osnažijo, pa potujejo naprej. Med temi begunci je zlasti veliko Portugalcev, kajti Angola je bila preje portugalska kolonija. Tako se na tistem misijonu v teh časih stiske veliko dobrega stori; celo javne oblasti so se uradne prišle zahvalit za to delo v pomoč beguncev.“

Še druga sestra oblatinja nam je iz Južne Afrike pisala. To je s. BENIGNA ŠTEH, ki deluje v Koelenhofu. Njeno pismo je z dne 5. oktobra 1975:

„Z mojo sestro Alojzijo zdaj nisva skupaj, ona je vedno v kraju Ceres,

Dve od treh cerkva, ki so jih lani postavili na misijonu Glen Cowie, kjer deluje naš brat Valentin Poznič FSC; on je tudi nadziral vso gradnjo. To so seveda podružniške cerkvice; v središču imajo veliko cerkev z dvema stolpoma.

kjer gospodinji petim sestram in kakim 60 otrokom otroškega vrtca, ki so pri njih od sedmih zjutraj do šestih zvečer; njih matreere jih privedejo zjutraj, preden gredo na delo, in jih pridejo iskat po delu. Jaz bom menda kar tukaj ostala in sem vesela, da morem biti še koristna z delom po hiši in na vrtu. Danes v nedeljo je bilo lepo v cerkvi. Prišlo je veliko ljudi k slovesnosti preobleke treh postulantinj. Tako imamo zdaj šest novink, ki so vse iz vrst mladine naših misijonov. Tri sestre, ki že imajo večne obljube, študirajo katekizemski kurz, da bodo mogle poučevati ne le otroke, ampak tudi odrasle. Vse mlade sestre se morajo tako globlje versko izobraževati. Januarja meseca bodo začele s sistematičnim poukom v naselbini, kjer smo že zgradile posebno stavbo v ta namen. Me starejše sestre jih pa spremljamo z molitvami in žrtvami, da bodo mogle one veliko dobrega storiti med svojimi ljudmi.

Že naprej se vam zahvaljujem za pomoč, ki nam jo boste poslali. Zadnje mesece smo v skrbeh radi vode, ki je vedno bolj rujavkaste barve. Seveda, naša zemlja je zelo ilovnata. Naša vodna črpalka je že stara in se večkrat tudi pokvari. Morali bomo misliti na novo črpalko in izboljšanje inštalacije, zato nam bo Vaša pomoč zelo prav prišla.“

Marsikako novico z misijona s. Benigne Šteh pa izvemo tudi iz pisma, ki nam ga je pisala njena sestra prednica 14. oktobra:

„Pravkar sem se vrnila z dolge poti. Naš prvi misijon tu v Pella med Bušmani je slavil 100-letnico. Prišlo je nad 3000 gostov k slavju, iz raznih strani naših delokrogov. Slovesnost je bila res izredna: dva naša misijonska škofa oblata sta somaševala s 35 našimi misijonarji oblati, kajpada na prostem, kajti v cerkvi ni toliko pro-

stora ne za somaševalce ne za vernike. Naslednji dan smo pa imeli spet službo božje s procesijo na pokopališče, nato pa v katedralo, kjer so pokopani štirje prvi škofje tega stoletnega misijona.

Kot vam je gotovo sporočila sestra Benigna, smo imele tu preobleko treh postulantinj. Naš noviciat je, hvala Bogu, vedno poln; zdaj bodo vstopile na novo pot spet tri deklice, dobri poklici, v kolikor moremo vedeti.

Tri naše sestre, ki so mešanke po krvi, bodo začele z delom v novi naselbini mešanцев, ki šteje okrog 10 tisoč prebivalcev. Blizu nas je pa še druga naselbina mešanцев, ki je pa še veliko večja, s kar 100.000 naseljenici. Tedensko hodimo tja in skušamo zbirati skupaj katoličane, ki so se mnogi Cerkvi popolnoma odtujili. Večina ljudi živi brez Boga, mnogi niti ne mislijo nanj. Včeraj sem brala v nekem časopisu, da je v Južni Afriki 90.000 organiziranih satanovih vernikov... to je strašno, a nas vzpodbuja k vedno bolj vnetemu delu za Boga in Kristusa.“

S. Frančiška Bernard, prednica, se za vse naše sodelovanje zahvaljuje in lepo pozdravlja.

ROJAKI!

SLOVENSKI MISIJONARJI SO
NAŠI ZASTOPNIKI NA MISIJONSKEM POLJU! MOLIMO
ZA BLAGOSLOV NJIHOVEMU
DELU, DARUJMO ZANJE!

Veselje življenja . . .

IZ MISIJSKEGA ZALEDJA

PRAZNOVANJE MISIJSKE NEDELJE

V GORICI

Katoliški glas, ki tedensko izhaja tamkaj, je objavil naslednje poročilo o praznovanju misijske nedelje med goriškimi rojaki:

„Misijska misel je še vedno živa med našimi ljudmi. To je dokazala tudi letošnja misijska nedelja. Po cerkvah so pri vseh slovenskih mašah verniki prejeli kot nagrado za svojo velikodušnost do misijonov brošuro Misijska nedelja 1975, ki je tudi letos zelo pestra in zanimiva. Seznanja nas z misijskim vprašanjem, z delovanjem duhovnikov in laikov na tem področju, s statistikami in lepo novelo misijonarja Jožeta Cukaleta iz Indije "Kristus je bil močnejši".

Letos je bil med nami misijonar Stanko Pavlin iz Hongkonga. Maševal je v cerkvi sv. Ignacija na Travniku ter imel tudi priložnostni govor. Prav tako je govoril v isti cerkvi pri popoldanski uri molitve za misijone. Povedal nam je lepe misli, kako smo tudi mi vsi dolžni, da pomagamo ljudem Tretjega sveta, da se zanimamo za njihove probleme, kajti vsi smo eno samo Kristusovo telo.

Po blagoslovu na Travniku je bil v Katoliškem domu večer, posvečen misijonom. Misijonar Pavlin nam je pokazal filme iz življenja njegovega zavoda v Hongkongu, kjer se šola okrog 2.000 učencev. Šolo vodijo salezijanci in misijonar Pavlin ima na tem zavodu veliko odgovornost in skrb, saj je njegov ravnatelj.

Misijonar Pavlin bo ostal v Gorici še ves mesec, zato ga bomo videli še prihodnjo nedeljo, ko bo v Katoliškem domu misijska prireditev z bogatim srečolovom.“

Torej kar dve misijski prireditvi za misijsko nedeljo! Iz pisma msgr. dr. Kazimirja Humarja izvemo, da se je napovedana igra z naslovom "Le-ionarji" in srečolov za misijone ob veliki udeležbi res vršila in da je rodila lepo pomoč slovenskim misijonom.

V GILBERTU (ZDA)

O tem nam je poslala poročilo predsednica misijske organizacije MZA ga. Anica Tušar sredi meseca decembra. Povzemamo za vse zanimive podatke:

„Na zadnjo nedeljo v oktobru smo se zbrali vsi misijski prijatelji na Gilbertu, da se skupno spomnimo vseh naših misijonarjev po svetu. To so naša letna srečanja zadnjih dvajset let in več. V tem času smo pa tudi večkrat "gostovali" pri tej ali oni fari, kjer so kdaj delovali slovenski duhovniki, tako na Pengilly in v Aurori; a največkrat je bila prireditev pri nas na Gilbertu. Sedaj že upokojeni naš župnik John Kausek nam je vedno rad dal na razpologo cerkev in dvorano. Odkar pa je postal naš župnik Janez Šušter-

šič, ki je še poseben prijatelj in dobrotnik misijonov, je slovenska misijonska nedelja res dan vse slovenske skupnosti, ki veže v Kristusovi ljubezni nas v zaledju in one, ki že dolgo delujejo na misijonskem polju.

Tako smo ob treh popoldne pričeli slovesno sveto mašo z lepim ubranim petjem, vse po slovensko. Naš župnik je imel misijonsko pridigo, v kateri nam je razložil pomen dela slovenskih misijonarjev in našega sodelovanja z njimi: naj bi jih spremljale naše molitve, pa tudi naša gmotna pomoč naj jim bo dana z veseljem.

Po sveti maši smo šli v dvorano, kjer nam je župnik Janez Dolšina pokazal zanimive slike z Madagaskarja. Pred nekaj leti mu jih je poslal misijonar Silvo Česnik. Na marsikateri smo zagledali nam že znani obraz Petra Opeke, ki nas je pred letom dni tudi tu obiskal. Misijon, na katerem je deloval Silvo Česnik, dokler je bil na Madagaskarju, že več let podpira fara sv. Antona na Ely v Minnesoti in tudi sedaj, čeprav je bil tedanji župnik v Ely gospod Dolšina premeščen na Auroro. Slike so nam prikazale misijonarje in okolje, v katerem delujejo; videli smo, da nimajo nobenih ugodnosti, ki jih mi uživamo, a se z veseljem žrtvujejo za Malgaše, ker so jim bratje in sestre v Kristusu.

Ob tej priliki se članice ženskega krožka MZA Gilbert prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so se v tako lepem številu udeležili te naše vsakoletne misijonske proslave. Topla zahvala gre našemu požrtvovalnemu župniku Janezu šušteršiču za njegovo veliko naklonjenost in pripravljenost. Enako gre zahvala tudi Janezu Dolšini, ki tudi vsa ta leta spremlja naše misijonsko delo in zvesto prihaja na naše prireditve, čeprav mora pogosto narediti precej dolgo pot. Da slovenske verske pesmi lepo izzvenijo, je zasluga organista Franka Miheliča, kateremu naša iskrena hvala. Brez nabirke ne gre in zanjo vedno poskrbi vneti John Gruden. Letos je celotna nabirka prinesla 700 dolarjev in je skupno z ostalimi darovi, ki jih je letos "pridelala" MZA, že razposlana slovenskim misijonarjem po svetu. Vsem, ki ste k tej nabirki kaj prispevali ali tudi sicer darujete v ta namen, lepa hvala in naj vam bo Vsemogočni bogat plačnik!"

MLADINA IZ SLOVENSKE VASI V ARGENTINI ZA NOVE MISIJONARJE

No, eden ni čisto nov, ker je že bil dve leti na Madagaskarju, Peter Opeka. Pač pa odhaja povsem nanovo tja Rado Sušnik, duhovnik Misijonske družbe, in trije abiturienti iz Misijonskega zavoda, ki pred začetkom svojih visokošolskih študij hočejo posvetiti tri najlepša mlada leta Madagaskarju, v pomoč našim misijonarjem tamkaj in sicer kot obrtniki, kot smo o tem že poročali. Rado Sušnik je že odpotoval, o čemer spodaj, dočim Peter Opeka odleti 26. januarja, ostali trije, če ne z njim, pa kmalu za njim.

Mladina iz Slovenske vasi, kjer je Baragovo misijonišče, je ob vseh teh novih misijonskih močeh tudi sama zagorela v zavzetosti za isto stvar. Zakaj posebno ta mladina? Ker jo vežejo posebne prijateljske vezi z novo odhajajočimi: Rado Sušnik in vsi trije abiturienti so vendar vaščani. Peter Opeka je pa tudi leta in leta živel v Slovenski vasi kot gojenec Misijonskega zavoda. Ob vzvišenih idealih, ki se jim bo ta njihova prijateljska petorica posvetila,

se je poživil tudi idealizem mladine Slovenske vasi. Poglobili so se splošno duhovno in zavzeli so se misijonsko akcijsko.

To vse je dalo pobudo, da so med drugim mladi iz Slovenske vasi izvedli veliko takozvano "rifo" med rojaki in še posebno med domačini naokrog; s tem so hoteli doseči nekaj sredstev, s pomočjo katerih bi odhajajoče primer-no obdarili.

Dobitke za ta srečolov sta predvsem darovala dva misijonska dobrotni-ka: stereofonični radio-gramofon je daroval Maks Brumec iz Wilde, svak Pe-
tra Opeke; takšne aparate sam dela in jih prodaja v svojem podjetju Este-reofonia Maks TV. Drugi dobitke je naklonil Luki Mliharčič, tradicionalni dobrotnik misijonskih pridobitvenih akcij in sicer je bila to Orient ura. Srečk je bilo izdanih 2000 po 25 pesov. Mladi prijatelji naših misijonov so se po-trudili in so skoraj vse prodali, tako da se je pridobilo 45.000 pesov. Med najbolj vnetimi razpečevalci sta bila Sušnik Ani, sestra misijonarja Radota, in pa Jože Adamič.

Za ta denar je mladina nabavila za vsakega petih misijonarjev poseben nahrbtnik, spalno vrečo, nogometne opreme za enajstorico z nogometno žogo, svetilko z baterijo, avtomatični vžigalnik, polno druge drobnarije za rabo v tamkajšnjih okoliščinah itd. Ostala je pa še kaka četrtina denarja, ki so ga razdelili za vsakega nekaj.

V petek 2. I. 1976 se je mladina zbrala okrog misijonskih kandidatov in jim v prisrčnem slavlju vse to izročila ter se z njimi malo poveselila. Na prireditvi sta oba že zgoraj omenjena, ki sta največ srečk prodala, prejela lep misijonski spominek. Mladina pa je sklenila in obljubila, da bo za teh pet misijonarjev vsako leto njihovega delovanja na Madagaskarju organizi-rala podoben srečolov njihovemu delovanju v pomoč.

MISIJONAR RADO SUŠNIK JE ODŠEL.

TUDI FRANC BUH SE JE POSLOVIL OD ARGENTINE

Končno je napočil čas slovesov.

Prvi, ki je odšel, je bil Rado Sušnik, kajti on je prvi mogel urediti vse potrebno za dovoljenje na Madagaskar. V Argentini namreč ni malgaškega poslaništva in tudi ne konzulata, da bi mogel izdati vizum za vstop v deželo. Tako mora vsak, ki hoče od tu tja, poslati vse potrebno v Pariz in od tam pride zadevno dovoljenje. Od tu je treba potovati naravnost v Južno Afriko in naprej na Madagaskar. Tam se v kraju Ambositra nekako v začetku februarja začne za novodošle misijonarje polletni tečaj za osnovno poznanje malgaščine in tudi dežele kot take in v ta tečaj mora najprej vsak apostolski delavec. Peter Opeka je bil dve leti na Madagaskarju kot gradbenik, zdaj gre tja kot duhovnik, in čeprav zna malgaško govoriti za vsakdanje potrebe med ljudmi, mu je vendar potreben še ta sistematični tečaj; zato bo tudi on takoj po prihodu na otok najprej študiral jezik v Ambositri, ki mu pa kajpada ne bo tako nov, kakor bo nasprotno Radu Sušniku.

Na sam praznik Svetih Treh kraljev je bil njegov odlet z Južnoafriško letalsko linijo okrog sedmih zvečer. Na letališču se je zbralo nad 120 rojakov iz Slovenske vasi in nekaj tudi od drugod. Mladina je v zboru pela, v zboru ploskala, se veselila in solzila. Kajpada je bila z njim tudi vsa njegova družina,

Ob slovesu Radota Sušnika, ki je odšel na Madagaskar. — Spodaj njegova družina prav tedaj.

oče, mati, bratje in sestré, svak in svakinja ter drugi sorodniki. Sicer smo bili pa vsi kot ena sama velika družina, misijonarjevi bratje in sestre v Kristusu. Poslavljanje je bilo tako prisrčno in množično, da je pri drugih potnikih in njih spremljevalcih vzbujalo pozornost in simpatijo. Misijonar Rado Sušnik je moral čutiti, da zapušča morje ljubezni v srcih svojih domačih in mladih prijateljev, a se je od te ljubezni veselo odtrgal, da se dá z ljubeznijo malgaškim bratom; tudi vsi poslavljaajoči se smo jim to želeli, ko smo se vračali domov.

Pa tudi misijonar Franc Buh se je že poslovil od nas v Argentini. Ne vrača se sicer še na Madagaskar, ampak gre obiskat misijonske prijatelje in dobrotnike še v Združene države in Kanado, nakar obišče ljubo domovino in svoj dom, potem pa nazaj v novo domovino, med drage mu Malgaše.

Ko smo opazovali značaj tega misijonarja, tako veder, tako plemenit in tako pester ter prisrčen v odnosih, smo si mislili: Če je tak med Malgaši, jih mora prepričati in pridobiti zase in posredno za dobro, za Kristusa, mora biti uspešen v misijonskem delu...

Gospod Buh je ves čas bivanja v Argentini krasno izrabil: ves čas je bil na potu in obiskoval rojake in celo med domačini je napravil veliko dobrega, saj je sodeloval tudi pri misijonu v sosednji župniji pri sv. Jožefu. Obiskal je rojake v Mendozi, v Miramaru in v Bariločah, povsod je imel predavanja in službo božjo; posebno se je ponovno tesno povezal z rojaki Slovenske vasi, med katerimi je pred odhodom v misijone v dveh dobah tudi pastiroval.

Za slovo je mladina želela najprej priti v cerkev, da skupaj z misijonarjem prosijo za njegovo nadaljnje delo med Malgaši. V četrtek zvečer so imeli z njim daritev svete maše v cerkvi Marije Kraljice, domala vsi so pristopili k svetemu obhajilu.

V petek zvečer se je spet napolnil avtobus iz Slovenske vasi in številni zasebni avtomobili, da so misijonarja spremili na letališče. Tudi to pot, čeprav v nočni uri, se je zbralo nad 100 ljudi, mladine in družin. Ponovilo se je podobno kot pri Radu Suniku; le svojca misijonar ni imel nobenega pri slovesu, ker njegova sestra, poročena Agrež, ki tudi živi v Argentini, radi oddaljenosti tako pozno z družino ni mogla priti; so mu pa drugi rojaki pokazali toliko več ljubezni pri odhodu.

Misijonar Buh je bil že doslej „adoptiranec“ Slovenske vasi, saj mu od odhoda sem vsako leto prirejajo takozvani Buhov asado, katerega izkupiček gre njemu v pomoč. Prepričani smo, da bo od njegovega obiska sem Slovenska vas še bolj močno spremljala njegovo misijonsko delo ne le s simpatijo, ampak tudi z molitvami in darovi.

JUBILEJNA 25. MISIJONSKA VELETOMBOLA V BUENOS AIRESU

Kako čas hiti! Takozvani novonaseljenci po vsem svetu obhajamo jubileje začetkov našega organiziranega življenja in dela v tujini, ki že govore o četrto stoletja našega prizadevanja, da ohranjamo v tujini nekdanje vrednote domovine, na verskem in narodnem področju.

Misijonska akcija je začela organizirano delovati že nekaj let prej. Ne

le izhajanje Katoliških misijonov, ampak tudi misijonski krožki imajo vsaj 27, 28 let svojega življenja in delovanja. Jubilej misijonskih tombol ne izraža jubileja misijonskega dela sploh, saj je bila dve leti prej za tedanje začetke edinstvena božična misijonska prireditev tudi s pridobitnim namenom, in leto kasneje, še pred tombolami, tisti znameniti dr. Janežev misijonski srečolov. Poleg tega je enkrat misijonska tombola izpadla iz obzira do velikopotezne akcije za Slovensko hišo v Buenos Airesu.

A tombol je bilo 25; torej je bila to pot takorekoč srebrna misijonska tombola. A dežela in razmere v njej, po vsem svetu znane, so bile letos kaj nenaklonjene tej pridobitni akciji. Zato smo kar najbolj pospešili propagando po verskem tedniku Oznanilo, v katerem so bili šest tednov prej objavljeni veliki oglasi, ki so poudarjali namen in želje organizatorjev. Poudarek propagande je bil predvsem na tem: Enkrat samkrat v letu prosimo za vse slovenske misijonarje — in pa, da bi ne le rojaki v Velikem Buenos Airesu, ki morejo sami priti na tombolo, ampak vsi rojaki v Argentini s svojimi prispevki sodelovali. Uspeh je bil ta, da se je letos zbralo izredno veliko denarnih darov namesto dobitkov za slovenske misijonarje, ki so jih darovali med drugim tudi tisti, kateri se tombole kot take niso mogli osebno udeležiti.

Tombola se je že drugič vršila v Baragovem misijonišču oziroma na njegovih dvoriščih in sicer v nedeljo pred praznikom Treh Kraljev, dne 4. januarja 1976. Vreme je bilo splošno še kar naklonjeno, vendar ne idealno, kajti ob pripravah je začelo malce deževati, po okoliških krajih so bile celo plohe, ki so morda tega ali onega odvrnile, tudi je bilo silno soparno; a veseli smo bili, da vsaj deževalo ni in se je mogla v tem pogledu prireditelj v redu začeti in srečno končati.

Že ob 16. popoldne je bila v cerkvi Marije Kraljice sveta maša treh misijonarjev: Buha, Sušnika in Opeka v zahvalo Bogu za vse dobrote dosedanjih misijonskih veletombol in za vse njihove dobrotnike in sodelavce. Med tem so prihajali od blizu in daleč še drugi rojaki, tako da so imele narodne noše pri vходу na tombolski prostor obilo dela s pripenjanjem jubilejnih znakov, „berač slovenskih misijonarjev“ lazarist Lenček pa tudi veliko dela s pobiranjem prostovoljnih prispevkov. Nekaj minut po napovedani šesti uri popoldne se je začelo s klicanjem števil ob navzočnosti kakih 1500 rojakov in argentinskih prijateljev, ki so hiteli zaznamovati izklicano, hrepence po številnih lepih dobitkih, med katerimi je bilo okrog 150 predmetov, ki so jih poslali slovenski misijonarji, zlasti dr. Janež Janez s Formoze. Da bi bilo treba čim manj dobitkov kupiti, smo organizatorji letos prosili več tudi argentinskih tvrdk za darove. Najbolj odlično se je odzvala tovarna nogavic „Ciudadela“, v kateri dela veliko število rojakov, ki je poklonila dvanaest ducatov najodličnejših otroških in moških nogavic; lepo se je odzvala tudi tovarna Jabón Federal, ki je darovala okrog 300 kosov toaletnega mila. Od domačih slovenskih podjetij so se izkazali naslednji: tradicionalni darovalec glavnega dobitka Luka Milharčič je poklonil opremo za sprejemnico; keramična tovarna v Mendози CACES je poklonila dva zaboja svojih izdelkov; Estereofonía Maks TV je darovala dragocen stereofonični radio-gramofon s štirimi zvočniki; Muebles Cadorna je žrtvovala dvojno posteljno blazino Suavestar, masažni aparat in veliko stensko podobo; pletilstvo Kosančič je darovalo pet dragocenih puloverjev; trgovina Alpe Staneta Mehleta

je prispevala kar dva večja ventilatorja; urar in zlatar Darko Šušteršič je dal odlično uvoženo nemško uro budilko s pripadajočim etujijem za na potovanje; kot vedno doslej je izdelovalec kitar Slavko Rupnik tudi letos poklonil krasno izdelano kitaro, sestri Lužovec iz Slovenske vasi pa sta izdelali slovenski par v narodnih nošah v velikosti nad pol metra; Božo Stariha je daroval mešalnik itd. itd. Posebno dragocenost je predstavljala umetniška slika akad. slikarke Bare Remec "Bariloče", ki jo je za tombolo umetnica poklonila. Omenjamo le nekatere glavne dobitke. Odlično so prispevali k uspehu tudi oni, ki so darovali namesto dobitkov denar za slovenske misijonarje; neimenovanih ne moremo imenovati, a med njimi je bil eden, ki je sam daroval 10.000 novih pesov (1 milijon starih); Černakovi iz Slovenske vasi so skupaj dali 9.000 pesov; Vinko Tomazin (ml.) je daroval 5.000 pesov; mnogi so darovali po 2000, 1000 in 500 ter manj pesov.

Glavni dobiček je zadel Argentinec, prodajalec časopisov v Slovenski vasi. Večino ostalih dobitkov so dobili rojaki iz najrazličnejših krajev. Ena od šolskih sester iz bližnjega samostana pri sv. Jožefu, ki so nam priskočile na pomoč z okrog 150 stoli in pripadajočimi mizami, je zadel 14 dnevno zastojno bivanje v hotelu v Bariločah z vso oskrbo, za dve osebi, dar dveh velikih sodelavcev misijonske akcije, Cirila Markeža in Jožeta Mavriča, ki sta tamkaj upravitelja več hotelov oziroma gostišč... Dobitkov je bilo več kot navadno (jubilejno število!), zato se je pa klicanje števil in razdeljevanje dobitkov tudi precej zavleklo, eno uro dalje kot prejšnje leto. Nekoliko je zavirala potek tombole tudi okvara v zvočnih napravah, ker se je klicanje števil težko razumelo in je bilo treba številke zelo ponavljati, kljub temu, da so se zapisovale sproti na treh številčnicah. A malo pred deveto, že v precejšnji temi, osvetljevani z reflektorji, smo le srečno v redu dokončali prireditve. Ljudje so se večinoma s svojimi avtomobili, ki jih imamo tudi v tej deželi precej, nekateri pa s posebnimi avtobusi in pojačenimi navadnimi linijami razmeroma hitro podali vsak na svoj dom, zadovoljni, da so opravili dobro delo v pomoč vsem slovenskim misijonarjem.

Posebno so morali biti zadovoljni nad nemajhnimi žrtvami organizatorji in njih sodelavci. Sodelovali so vsi tradicionalni, že 25 letni, ki jim je ob tej jubilejni tomboli vodja misijonske akcije tudi poklonil v spomin vsakemu krasno na roko slikano kitajsko Marijino podebo na svili. A ti tradicionalneži so mogli biti tako kot lani letos še posebej zadovoljni zato, ker so videli, da je večino težaškega dela in vsakovrstnega sodelovanja prevzela na svoje rame Slovenska vas, katere Društvo, Zveza žena in oba mis. krožka so uradno prevzeli teže dneva. Reči je treba, da so se čudovito izkazali tudi letos in po izkušnjah lanskega leta zlasti letos. Gospe Slovenske vasi so pripravile izredno velike peciva, tako da ga je bilo za vse dovolj in preveč. Vodstvo vsega tega dela v Slovenski vasi, poleg tega kar že tradicionalno opravi ta pred tombolo Misijonska krožka, je imel na skrbi predvsem tajnik društva Slovenska vas, g. Ignacij Glinšek, ki je tudi tu pokazal svojo znano skrbnost in odgovornost ter dejansko sodelovanje pri garanju ob pripravi, prireditvi sami in ob pospravi.

In kakšen je bil gmoten uspeh vse prireditve? Dohodkov je bilo 292.882 novih pesov; izdatkov 63.615,50 pesov, tako da je bil izkupiček 229.265,50 pesov, torej skoraj 23 milijonov starih pesov. To predstavlja vrednost vsaj

Trenutek, ko se razglaša, da je glavni dobitnik zadel argentinski prodajalec časopisov v Slovenski vasi. — Spodaj: pogled na ljudstvo na enem dvorišč Baragovega misijonišča.

20 mesečnih boljših delavskih plač v Argentini. A če to razmeroma visoko vso-
to, kakor je ne rodi v Argentini nobena druga prireditev, zamenjamo v dol-
larje, dobimo letos komaj 1.637 dolarjev, radi silnega razvrednotenja tukaj-
šnjega denarja napram dolarju.

Še nekaj podrobnih podatkov o dohodkih in izdatkih:

DOHODKI

Prodaja tablic	\$ 157.500.—
Darovi	„ 50.985.—
Darovi pri vhodu	„ 16.652.—
Ponovna prodaja tablic	„ 9.800.—
Igra „Vsaka zadene“	„ 7.015.—
Darovi dobitnikov	„ 1.000.—
Jedi in pijača	„ 43.769.—
Kava z drob. peciv.	„ 2.200.—
Sladoled (čisto)	„ 1.701.—
Oglasi na tablicah	„ 2.000.—
Svinčniki	„ 260.—
SKUPNO	\$ 292.882.—

IZDATKI

Nakup dobitkov	\$ 23.800.—
Jedi in pijače	„ 24.356.50
Oglasi v Oznaniu	„ 12.400.—
Oglas v S. Slov. (pribl.)	„ 1.600.—
Razne drobnarije	„ 1.460.—
SKUPNO	\$ 63.616.50

Pripominjamo, da je tiskarna Ba-
raga SRL. izdelala vse tablice, znake
in letake brezplačno.

Vsem darovalcem, garačem in udeležencem se v imenu slovenskih mi-
sijonarjev prav lepo zahvaljujemo in že zdaj vabimo in prosimo: Nasvidenje
pri 26. misijonski veletomboli prihodnje leto! Brez skrbi: Bog je bil plačnik
že doslej in bo tudi vnaprej!

MISIJONSKI DAROVI

Za D Š V

Jože Vombergar, San Martín, Argentina, 250 pesov.

ZA TISKOVNI SKLAD KATOLIŠKIH MISIJONOV

Argentina (v novih pesih): Lojze Sedej, 50; Erjavec Ida, 40; Janez Šušter-
šič, 50; Ana Jug, 50; Jamšek Fany, 100; Lojze Kočar, 300 in E. Stanovnik, 100.

Kanada: Vera Škof, 5 dolarjev; Janez Marentič, 25 dolarjev.

V SKLAD KM ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

Argentina (v novih pesih): Anica Mehle, 500; Ivan Vidmar, 100; Tine Šte-
fe, 100; Vilka Čop, 300; Terezija Colje, 20; otroci iz Slomškove šole, 466.30;
Justina Pahor, 500; Marija Makarovič, 400; Leopolda in Ines Kavčič, 250;
N. N. po čg. Stanku Skvarči, 150; Tone Gorjup, 20; Janez Brelih, 100 pesov.

Kanada: Bibijana Čujec, 100 dolarjev; Helena Ambrožič, 20 in Francka
Lovšin, 10 dolarjev.

Francija: N. N., Tuquegnieux, dvakrat po 200 frankov (400 frankov).

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Ureju' e Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga S.R.L.", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem

NAROČNINA ZA LETO 1976: V Argentini in sosednjih deželah: I. polletje 200 pesov, dosmrtna 5.000. Celoletna: V ZDA in Kanadi: 4 (8, 60) dolarjev; v Italiji: 2000 (4000, 30.000) Lir; v Avstriji 80 (150, 1.200) šilingov; v Franciji 16 (30, 250) NF; v Angliji 1½ (3, 20) funtov; v Avstraliji 4 (8, 60) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 17826 Brian Ave., Cleveland, O. 44119. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagalj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Ivan Jan CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Tist: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

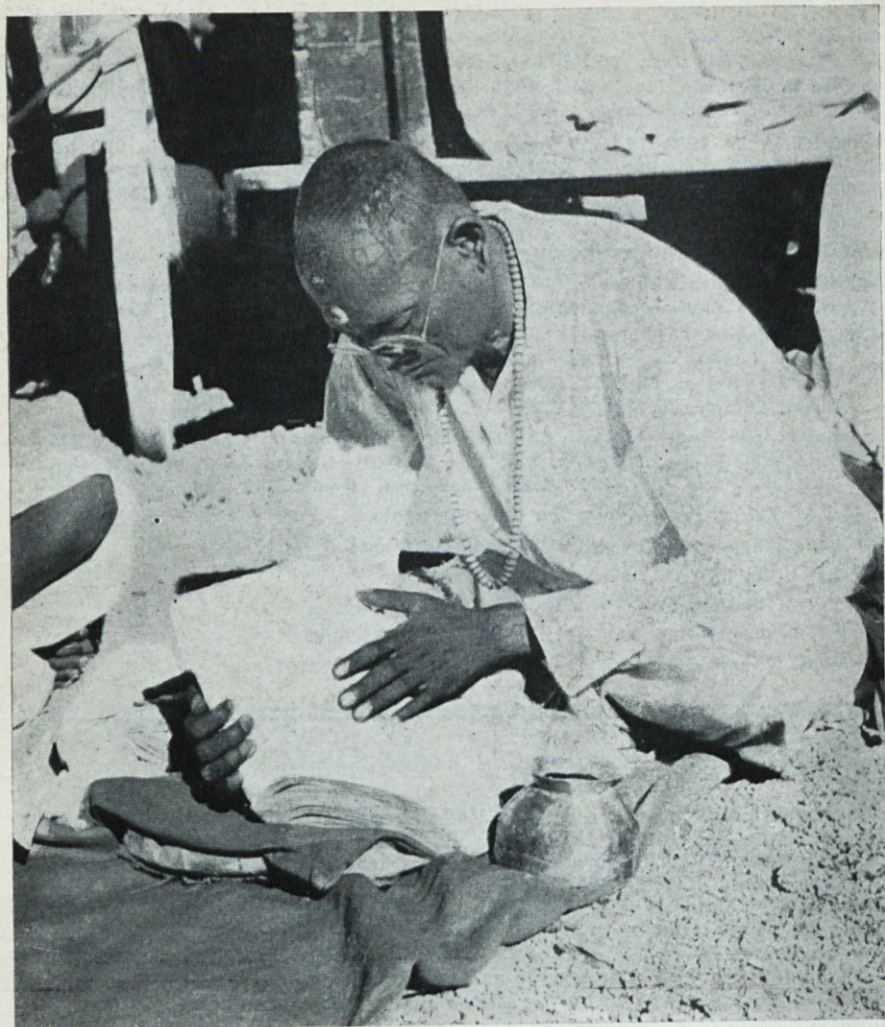
ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Argentina (v novih pesih): Za Rode Francko, Iran, Mežnar Marija, 500; družina Tone Rode, 1000; N. N., Villa Ballester, 1.000; za Radota Sušnika, na Madagaskarju: Vincencijeva konferenca v Slovenski vasi, za reveže tamkaj, 200; čg. Stanko Skvarča, 20 dolarjev; za sestre na Madagaskarju, čg. Stanko Skvarča, 10 dolarjev; za s. Pavlišič na Madagaskarju, čg. Stanko Skvarča, 20 dolarjev; za tri laike, ki gredo na Madagaskar, čg. Stanko Skvarča, 30 dolarjev; za Petra Opeka, čg. Stanko Skvarča, 20 dolarjev; za Franceta Buha isti 10 dolarjev; g. Gril, 100 pesov; za o. Jožeta Cukaleta, Indija, čg. Stanko Skvarča, 20 dolarjev; za o. Jožeta Kokalja, Zambija, Tone Bidovec, 500 pesov.

Francija: Za Madagaskar g. Saje 500 frankov; čg. Stanko Kavalari, 500 frankov.

Kanada: Za tri laike, ki gredo na Madagaskar, Bibijana Čujec, Quebec, 50 dolarjev; za o. Janeza Ehrliča, Indija, Vera Škof, 15 dolarjev.

VSEM DAROVALCEM V IMENU MISIJONARJEV
SRČNA ZAHVALA

Pri branju svetih knjig . . .

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612